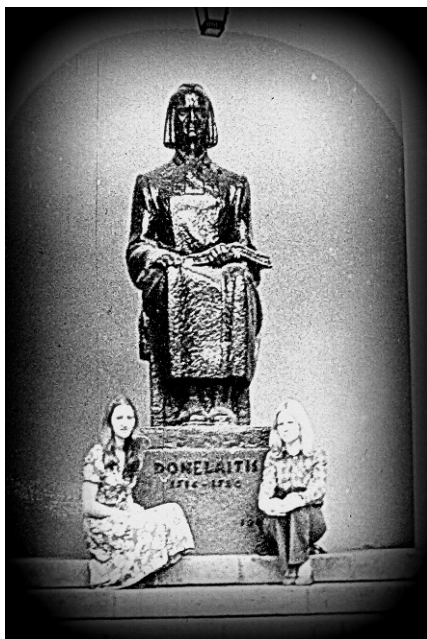

*

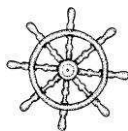
DONELAIČIO METAI SUKASI

RATU

DONELAIČIO METAI SUKASI RATU

Vilniaus Pilaitės gyventojų ir jų bičiulių kūryba

Pilaitės “Poezijos maratonas'2014”
skiriamas
Kristijono Donelaičio
300-osioms gimimo
Metinėms

**Portretais ir nuorodomis į savo kūrybą skaitančių autorių
vaizdo įrašus papildyta
elektroninė versija**

Pilaitės bendruomenė
Vilnius 2014

UDK 821.172-1(082)
Do-253

Knygos sumanytoja Pilaitės bendruomenė

Sudarė Angelė Šarlauskienė

Donelaičio Metai sukasi ratu

Leidinyi išleistas iš 2 % fizinių asmenų
pajamų

ISBN 978-609-95075-9-0

© Pilaitės bendruomenė, 2014

© Pratarmė, Angelė Šarlauskienė,
2014

© Viršelyje Jono Šarlausko
nuotrauka, 2014

PRATARMĖ

Poezijos renginiai Pilaitėje turi savo priešistorę. 2002 m. birželio 6 d. Sudervėlės upelio slėnyje vyko protesto koncertas. Jis buvo skirtas Pilaitės miško išsaugojimui. Mišką iškirtus, norėta įrengti golfo aikštynus. Tokia bendra Pilaitės ir Karoliniškių gyventojų protesto akcija buvo gausiai palaikoma sostinės menininkų, poetų, inteligentų. Žiniasklaida šį koncertą pavadino Dainuojančia revoliucija. Buvo tikimasi antrosios Sąjūdžio bangos. 2003 metų pavasarį VO „Pilaitės bendruomenė“ pirmą kartą pakvietė į išsaugotą mišką eilių paskaityti savo gyventojus ir poetus iš kitur. Taip siekta artimiausioje aplinkoje įtvirtinti nuo 1965 metų Rašytojų sąjungos iniciatyva gyvuojančią eiliuoto žodžio sklaidą – poezijos pavasarius, vienus turiningesnių renginių Lietuvoje. Nuo 2004 metų savam poezijos pavasariui, kai kiekvienas jų teminis (siejasi su svarbiais įvykiais, datomis, jubiliejais), pradėti leisti Pilaitės gyventojų eilėraščiai ir miniatiūros, kurie 2004-2007 metais pasirodė „Pilaitės giesmininkų“ pavadinimu. Nuo 2008-ųjų į Pilaitės poezijos pavasarius įsijungiant ir kaimyninių Vilniaus daugiabučių rajonų gyventojams, pradėtas rengti bendras pilaitiškių ir jų bičiulių kūrybos rinkinys. Pirmasis jų vadinosi „Skamba žodžiai prie Ažuolo seno“. Jau išleisti: 2009-aisiais Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti – „Lietuva! Tavo vardas mano širdy“, 2010-aisiais Naujam Lietuvos vardo tūkstantmečiui ir Iškirstiems ir Neiškirstiems Lietuvos medžiams – „Mes vienos girios medžiai“, 2011-aisiais: Gynusiems ir ginantiems šventus Laisvės iškovojojus – „Naktis pražydusi diena“, 2012-aisiais – Maironiui ir visiems širdyje dainuojantiems „Lietuva brangi“ – „Be tavęs aš paukštis besparnis“, 2013-aisiais Dariaus ir Girėno skrydžio *Lituanica* per Atlantą 80-osioms metinėms – „Iš aukštybių žydros gilumos“. UNESCO 2014-uosius paskelbus Kristijono Donelaičio – iškilaus lietuvių grožinės literatūros pradininko, kurio poema „Metai“ nuo 1977-ųjų puikuojasi reikšmingiausių Europos literatūros šedevrų sąrašė, metais, tai ir 12-asis poezijos pavasaris Pilaitėje pavadintas „Pavasaris žemę jau kelia“, taip pat buvo skirtas šio iškilaus lietuvininkų dainiaus 300-osioms gimimo metinėms. Neapsiribota daugiau nei dvi valandas trukusiu renginiu, kuris, kaip įprasta, vyksta miške prie svetingų Živilės ir Vytauto Dabriškų

namų. VO „Pilaitės bendruomenei“ nepavyko šiame naujausiame Vilniaus daugiabučių rajone įžiebtį norą fundamentaliai įamžinti šio iškilaus lietuviybės puoselėtojo atminimą tokio jo jubiliejaus proga. Tarsi pamiršta: gatvės, alėjos ir kiti čia kuriamos infrastruktūros objektai turėtų taip pat būti pavadinami ir Mažosios Lietuvos vietovardžiais ar ten gyvenusių iškilių žmonių vardais. Paaiškęjo: norint Kristijono Donelaičio vardu pavadinti Pilaitės biblioteką, kuri neseniai atvėrė duris (daugiau nei 20 metų jai nesurasta tinkamo ploto), nėra teisinio precedento, bei konstatuota: ji tokios garbės dar neužsitarnavo. Pilaitės gimnazija, tarsi pretendavusi į Kristijono Donelaičio vardą, didesnio entuziazmo taip pat neparodė. Todėl platesnio Kristijono Donelaičio nuopelnų pagarsinimo tikslu Pilaitėje 2014-iejį paskelbti jam pašvęsto poezijos maratono metais. Buvo kviečiami į tokį maratoną įsijungti ne tik pilaitiškiečiai, artimiausi kaimynai, neabejingi poezijai žurnalistai, bet ir visi, kuriems šio iškilaus kūrėjo „Metai“ ne tuščia vieta. Paskelbus sparnuotu posakiu kiekvieno kito metų laiko kalendorinę pradžią kaip kūrybos *credo* jam: vasarai – „Ant šilkinų vasaros sparnų“, rudeniiui – „Žarsto rudenėlis vėl lapus ant tako“, žiemai – „Baltos snagės saldų miegą tveria“, nesvarbu: sudalyvauta ar ne Kristijono Donelaičio 300-osioms metinėms skirtame Pilaitės poezijos renginyje: „Pavasaris žemę jau kelia“, buvo galima įsijungti į bet kurią pagarsintą tokio maratono atkarpą. Pabrėžta: eilės, miniatiūros ir kitokie poetiniai vaizdeliai, gimę šturmuojant kūrybinio maratono pagal metų laikus aukštumas, 2014-ųjų pabaigoje turėtų pasirodyti knygelėje, kuri bus išleidžiama vietoje skirtos Pilaitės poezijos pavasariui. Ją numatyta pristatyti advento laiku Martyno Mažvydo – kito svarbaus Lietuvai, ir, žinoma, Pilaitei, dvasininko ir lietuviško žodžio puoselėtojo vardo progimnazijoje, skambant Liudviko Rėzos – dar vieno Mažojoje Lietuvoje gyvenusio iškilaus lietuvininko – surinktomis liaudies dainoms. (Liudvikui Rėzai turėtume būti dėkingi, kad Kristijono Donelaičio „Metai“ mus pasiekė).

Kristijonas Donelaitis ir mes. Kas yra Kristijonas Donelaitis

mums? Gimė 1714-aisiais sausio 1-ąją Lazdinėliuose, Gumbinėje (Mažojoje Lietuvoje), laisvųjų valstiečių šeimoje, buvo perdėm žingeidus ir kruopštus. Studijavo teologiją Karaliaučiaus universitete, gilino žinias lietuvių kalboje, buvo poliglotas. Tapęs evangelikų liuteronų kunigu, atlikdamas dvasininko priedermes Tolminkiemyje, domėjosi ne tik gamtos, mechanikos mokslais, sodininkyste, mėgo meistrauti, muzikavo, bet buvo įnykęs ir į grožinės literatūros palikimą. Tyrinėjo ne vieną įstabesni ankstesniųjų laikų Europos kraštų poezijos kūrinį, pats pradėjo kurti ir galiausiai lietuviškai parašė epinę poemą apie būrų (nelaisvų žemdirbių Mažojoje Lietuvoje – Rytų Prūsijoje) gyvenimą. Pirmasis savo kūryboje pritaikė antikinį eilėdaros būdą (hegzametą) ir jį patobulino. Kristijonas Donelaitis išties lietuviškasis Homeras. Jo parašyti „Metai“ – visiems mums svarbus kūrinys. Čia ne tik sodriai tapomi varguolio džiaugsmas ir rūpesčiai, su kuriais susiduriama kasdieniškos būties rate, bet dar ir poetiškai pamokoma. Siekiama paprotinti būrą, priklausantį neskaitlingai giminei ir gyvenanti vietose, kurios pastoviai vilioja nelabai draugiškus kaimynus. Tad norint išlikti ant žemės, mokyta gyventi pagal metų laikus, protinta: kada dirbti ir kada švęsti, kaip elgtis ir kaip nesielgti. Kaip dar kitaip paveiksi tinginyse ir kitokiomis blogybėmis linkusį apsikrėsti lietuviškų pakraščių kaimietį?! Ar ne tai rūpėjo tautiškai susivokusiems dvasininkams?! Kunigai ir Didžiojoje, ir Mažojoje Lietuvoje labai dažnai būdavo ir teisingų kasdienio gyvenimo pagrindų aiškintojai, ir tikrosios dieviškosios išminties skleidėjai. Kristijonas Donelaitis pasisakė dar ir už prigimtinių žmonių lygybę. Jam ir tautiškumas prilygo dorybei. Būdamas pats be galo darbštus, šlovino darbą. Bet jo parašyti „Metai“, kurių ištraukas ne vienas atmintinai mokėmės mokykloje, ne iš karto išvydo pasaulį. 1818-aisiais, praėjus keletui dešimtmečių po Kristijono Donelaičio mirties (mirė 1780 metais). Jie išleisti kito šviesuolio Liudviko Rėzos – lituanisto, teologo, tautosakininko, Karaliaučiaus universiteto profesoriaus – pastangomis. Pastarasis laikomas lietuvių tautosakos mokslo pradininku, tad susipažinęs su Kristijono Donelaičio kūrybiniu palikimu, kuriame buvo ne tik žemiausio to meto luomo – būrų – gyvenimo džiaugsmus ir vargus vaizduojanti poema, bet ir šešios pasakėčios (jos išleistos vėliau: 1824 metais), suprato, kokios

vertės toks epinis kūrinys. Rengdamas jį išleisti, nemenkai pasidarbavo. Daug ką pataisė. Atsisakė įtraukti antivokiškų pasisakymus. Išspausdino kartu su vokišku vertimu ir pavadino „Metais“.

Kristijono Donelaičio „Metai“, nesvarbu, kad pasirodė nevysiškai tokie, kokie buvo sukurti iš pat pradžių (beje, ir pats autorius nemažai juos tobulino, be to, jie nebuvo galutinai užbaigti), gyvastingi. Jie iki šiol tebežavi paprastam žmogui skirtomis tiesomis. Jos moko gyventi savo žemėje, laikantis dangiškųjų priedermių, o apsidarius aplinkui, ne beždžioniauti, bet stengtis išlaikyti savąją tapatybę.

Pilaitės gyventojų ir jų bičiulių kūryba. 2014-ųjų Pilaitės poezijos rinkinys, numatytas tradiciškai pašvęsti ne tik pavasariui, bet ir kitiems metų laikams, užderėjo tiek pačių pilaitiškių, tiek jų artimiausių kaimynų, tiek ir bičiulių iš toliau žmogiškos būties įžvalgomis. Jos kviečia stabtelėti ir apsidairyti, galvą nuleidžiant į apačią ar ją pakeliant į viršų, pasidairius, jei ne į dešinę, tai į kairę. Kai kuriems ilgamečiams Pilaitės poezijos pavasario rinkinių bendraautoriams toks maratonas prasidėjo anksčiau: dar 2014-uosius nepaskelbus Kristijono Donelaičio metais. Dalyvaujant su savo kūryba beveik visuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose renginiuose ir ja dalindamiesi tam skirtuose leidiniuose, jie ne kartą susilietė su visais Kristijono Donelaičio apdainuotais metų laikais, – su jų linksmybės ir liūdnybėmis. Todėl ir šiame rinkinyje pakartojame svarbesnius tokius jų poetiškus susilietimus skyriuje „**Mus Donelaičio „Metai“ lankė Jo metų nepaskelbus**“, o 2014-aisiais įsitraukusius į šiam lietuviškos pasaulietinės grožinės literatūros pradininkui pašvęstą eilavimo maratoną Pilaitėje pristatome skyriuje, pavadintame: „**Su savo metais per Donelaitiškus metus**“.

dr. Angelė Šarlauskienė, Pilaitės kronikininkė

*

Vietoj epigrafo

Iš ciklo: **Amžnieji Donelaičio „Metai“**

0. Įvadinė dalis

Donelaičio „Metai“ atėjo:
Tyliai, – kaip žiema.
Galvojau: triukšmingai
Kaip pavasaris išeis.
Nusiaviau būrišką apavą –
Ant cementinės kolonos pamoviau
Ir laukiau slidžios žiemos
Basomis kojomis.
Galvojau, – užsikursiu kakalį šiltą:
Pakaitinsiu išdžiuvusius kaulus,
Prisišildysiu vandens ir
Prieš Kūčias kaip koks tikras naujalietuvis
Smagiai išsipliuškinsiu.
Bet nepasisekė:
Mus aplankė amžina vasara.
Ji žydėjo, krovė ir krovė
Margus žiedus.
Mes juo skynėm ir skynėm,
Nešėm ir nešėm,
Klojom ir klojom
Prie akmeninių atnaujinto
Donelaičio paminklo kojų.
Su Didžiąja
Jo dvasiškai paprotintų būrų viltimi:
Mes esame amžini
Amžiname Metų rate...
O JIS sukasi ir nesustoja.

Oneta Lunska

**SU
SAVO
METAIS
PER
DONELAITIŠKUS
„METUS“**

*

MOKSLEIVIŲ KŪRYBA

Aušra ABRAITYTĖ – Pilaitės gimnazijos trečiokė, debiutavo 2011-aisiais Pilaitės poezijos pavasariams skirtame leidinyje. Jos kūryba pasirodo ir internete: www.rašyk.lt. Eiliuotomis įžvalgomis linkusi pasigalynėti konkursuose ir už mūsų rajono aukštumų. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės eilėraščio skaitymu čia:**

<http://youtu.be/hzOHWDNikTY>)

Iš „PAVASARIS ŽEMĖ JAU KELIA“

Algoritmas gyvenimui

Jei gyvenimas – lygtys, skirtingi sprendimai,
Naujausi keliai ir seni atradimai,
Jei aplinkui vien schemas ir sukurtos dėlionės,
Aš savy šitoks aklas, o viduj abejonės.

Čia aplinkui vien formulės, kaltos per amžius:
Nemokėsi naudotis, tave greitai supančios.
Viskas skaičiais ir matais matuojama, sverياما,
Algoritmų nemokant išgyvent neįmanoma.
Kartais sėdi ir ieškai net menkiausių klaidų,
Suvoki, kad pats kaltas ir neieškai kitų.
O tada jau brauki, plėšai pilnus lapus,
Vėl iš naujo bandai išsinarpliot galus.

Jei gyvenimas – lygtys, neišspręsti sprendimai,
Mes kiekvienas tik ygrekai, zetai ir iksai:
Mes neaiškūs, skirtingi, o dažnai paslėpti...
Kas išspręs mus, surankios? Ir ar tu tai gali?..

Iš ko žmogaus gyvenimas sudėtas?
Trapios pradžios ir neplanuotos pabaigos?
Ar egzistuoja kokios linijos nubrėžtos
Tarp laiko gyvo ir toli nuo šilumos?
Žmogus supranta tik tuomet, kada praranda,
Pamilsta tik tuomet, kai per vėlu...
Juk ne kiekvienas mes kelius savus atrandam
Ir ne kiekvienas prakalbam, kai mums sunku.

Kasdieną judam iš inercijos. Nespėjam...
Nepastebim veidų, kurie šalia,
O jie ir nekalba, jausmų savų nelieja,
Neieško mūs, kurie visai greta.

Iš ko žmogus, gyvenimas sudėti?
Aklumo, ilgesio ar vienumos?
Branginki tuos, kurie čia pat, kol spėji,
Nes niekad nežinai, kada nutols...

Lietum prakeiktu beldžiuos Tau į langą,
Nugriaudžiu naktį pasiutusiu žvėrim.
Kiek laiko Tau, kiek man dabar pakanka,
Kad nepažįstamais pavirstume kažin?..

Lengvai praūšiu pro naktinę barikadą,
Neatsiginsi nei jausmu, nei mintimi,
Aš Tau kartosiuosi į valandą po kartą,
O Tu gyvensi, vėl kvėpuosi manimi...

Skausmingai skambtelsiu natom Tavos gitaros,
Dažnai vis šmėstelsiu savom aštriom akim,

Tu nesuprasi nei kodėl, nei kas Tau daros,
Ilgai bastysiesi su alkana širdim...

Aš nerašiau natų,
Kurias sugrot galėtum,
Ir nerinkau spalvų
Simfonijom gėlėtom...

Gal nebuvau šalia,
Kai tau labai reikėjo,

Ir išnykau laike –
Su snaigėm išlydėjo...

Netūnočiau glėby,
Kai apkabint norėjai,

Buvau šalta, kandi –
Tarsi šerkšnu nuėjus,

Bet bent buvau tikra
Ir jausmą tą turėjau,

Nors ir glūdi žiema,
Jis gelbėjo nuo vėjo...

Atrodo, gyveni
Ir niekuo nesiskundi.
Vėlai naktim guliesi,
Anksti rytais nubundi.
Atrodo, viskas sukasi
Ir kas diena kartojas.
Nelauki, nežinai, žmogau,
Kada užversi kojas...

Ironiškas gyvenimas –
Pamilsti tik netekus.

Kai dingsta žmogus mylimas,
Stipriausios svyra rankos...
Ko ieškom ir ko tikimės,
Šiandien draugus apleidę?
Ar nebaisu, kad nemirksės,
Ryt akys šitiek matę?..

Justė BUROKAITĖ – Pilaitės gimnazijos antrokė, nuo 2010-ųjų eiles skelbia čia Poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. Jos kūryba – džiaugsmo himnas gyvenimui.

Iš „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Man suprast nėra sunku

Man suprast nėra sunku,
Kaip gyventi mums smagu,
Kai aplinkui šiluma,
Džiaugsmas, laimė ir šeima.
Man suprast nėra sunku,
Kam pasauly gyvenu.
Kam kvėpuoju, kam jaučiu,
Kam žengiu žingsniu sparčiu.

Ir suprast nėra sunku,
Kaip aš myliu, branginu,
Kaip džiaugiuosi šia diena,
Saule, rytu, šypsena.

Man suprast tiktai sunku,
Kaip tiek laiko, valandų
Bėga greitai, nejučia
Ir išnyksta paslapčia.

Ten kažkur, giliai širdy,
Tik palieka atminty,
Tai kas gera, kas smagu,
Kuo gyvenam aš ir tu.

Matas DRAGŪNAS ir Emilija ZAKAREVIČIŪTĖ – Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijos penktokai, paskatinti rašyti lietuvių kalbos mokytojos metodininkės Genės Astrauskaitės-Remeikienės, sukūrė sakmes apie šio daugiabučio rajono atsiradimą ir jame telkšantį Gilužio ežerą.

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Matas DRAGŪNAS

Pilaitės atsiradimas

Kartą gyveno Velnias. Jis pykosi su Perkūnu. Vieną dieną Velnias paskelbė taiką, bet Perkūnas suabejojo, manė, kad Velnias kažką rezga.

Perkūnas pasistatė pilį žemėje, kad matytų Velnią. O Velnias buvo pasislėpęs už pilies ir stebėjo, ką Perkūnas veikia. Vieną dieną Velnias pasiėmė didžiausią akmenį ir žadėjo mesti į pilį, bet jį sustabdė Perkūno sargyba. Po kelių savaičių pasiėmė dar didesnę akmenį ir metė į pilį. Iš pilies liko tik plytos ir lentos. Ir nuo tų laikų visi tą vietą vadina Pilaite. Šiandien čia stovi mokyklos, daugiabučiai ir parduotuvės.

Emilija ZAKAREVIČIŪTĖ

Kaip atsirado Gilužio ežeras

Vieną kartą buvo tokia mažytė bala. Joje mėgdavo pliuškentis, atsigavinti vaikai. Ir užteko tos balos visiems, visi buvo patenkinti.

Vieną dieną buvo labai blogas oras. Lijo, griaudėjo, žaibavo. Visa tai vyko todėl, kad Dievas Velnią vijosi, antai Velnias pavogė vieną Dievo angelą.

Mat Dievas pamatė, kad vieno angelo nėra ir suprato, jog tai Velnio darbas. Velnias persigandęs nežinojo, kur dėtis, ir išoko į balą. Ėmė taškytis ir vis kasė, kasė išsigandęs ir iškasė tokią didžiulę duobę, kad net apsakyti dydžio negalėjai. Velnias besiblaškydamas ir įklimpo dumblynėje. Dievas pamatęs tokią progą paėmė, pripildė giliausią duobę vandens ir nuskandino Velnią, o tada nuskrido su angelu į dangų. Žmonės tą gilų ežerą pavadino Gilužiu.

Dar iki dabar sakoma, kad negalima eiti į nepažįstamo ežero gilumą, nes gali Velnias griebti už kojos.

Diana KORNILOVA ir Viktorija KORNILOVA – Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijos penktokės, paskatintos metodininkės Genės Astrauskaitės-Remeikienės Pilaitė lietuvių kalbos mokytojos, sukūrė sakmes apie Gilužio ir Salotės ežerus, labai reikšmingus ne tik pilaitiškiams, bet ir daugeliui kitų vilniečių masiškais viešos priegios prie vandenviečių nususavinimo laikais.

Diana KORNILOVA

Sakmė apie Gilužio ežero atsiradimą

Labai labai seniai įsakė Perkūnas vienam kalviui iškalti pačią įspūdingiausią ugnies strėlę. Bet perspėjo kalvį, kad jeigu nepatiks strėlė, tai jis grąžins, mesdamas prie jo namo.

Labai stengėsi kalvis, darbavosi visus metus. Ir pagaliau išsiuntė Perkūnui tūkstantį strėlių, kad pastarasis išsirinktų pačią geriausią. Išsirinko Perkūnas stebuklingo grožio strėlę, o visas kitas grąžino kalviui kaip ir žadėjo.

Ir krito strėlės šalia kalvio namo, žemė drebėjo, vėrėsi duobė, kuri nuo strėlių gilėjo ir didėjo. Pamatė Perkūnas, kad liūdi kalvis nuo tokio vaizdo ir nutarė jam atsidėkoti. Pripildė iš didžiulio debesies tą gilią duobę lietumi. Atsirado toje vietoje gražus ežeras, kurį žmonės vadina Gilužio ežeru.

Viktorija KORNILOVA

Salotės ežeras

Viename kaime gyveno žmogus vardu Salotininkas, kuris turėjo devynis vaikus. Kad vaikus užaugintų, jis augino salotas ir pardavinėjo. Tos salotos buvo tokios skanios, kad kiti kaimo gyventojai į salotas mainė mėsą, drabužius, siūlus. Taip jie ir gyveno.

Perkūnas išgirdo, kad to žmogaus salotos yra pačios skaniausios ir panorėjo jų paragauti. Perkūnas pavirto žmogumi ir nuėjo pas Salotininką prašyti nemokamai salotų. Salotininkas pamatęs, kad prašytojas atėjo tuščiomis rankomis, užtrenkė medines duris. Perkūnas supyko ir paleido tūkstantį žaibų, jie sukėlė liūtų. Lijo net penkias paras.

Kaimo gyventojai turėjo palikti šitą vietovę, nes po stipraus lietaus atsirado Salotės ežeras.

Aistė RADYTĖ ir Austėja PATINSKAITĖ – Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijos penktokės, paskatintos apie Pilaitę lietuvių kalbos mokytojos metodininkės Genės Astrauskaitės-Remeikienės, sukūrė sakmes apie Salotės ežero atsiradimą. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia: <http://youtu.be/FdDNPTUaeZo>)**

Aistė RADYTĖ

Salotės ežeras nepaprastas, jis ypatingas. Kartą vienas Nidos žvejys atvažiavo Pilaitėn pažvejoti. Užsimetė žvejys meškerę ir laukia. Po valandos išsitraukia iš ežero saują salotų lapų. Žvejys iš nuostabos net perbalo. Staiga iš vandens išnyra pasakiško gražumo undinė. Ji žvejui ir sako, jog šis čia nežvejotų, nes ežeras yra užkeiktas. Bet žvejys sau pasakė, kad ežerą reikia atkeikti, juk tiek karpių galima būtų užveisti!

Išėjo jis pas žymų žynį, kad šis ežerą atkeiktų. Žynys paprašė, kad žvejys su Nidos vyrais tas salotas išgrębtų ir žuvų prileistų, o jis padarysiąs taip, kad daugiau niekada tos salotos nesiveistų. Žvejai taip ir padarė, o ežerą Salotės vardu pavadino. Dar ir dabar sėdi undinė ežero dugne, žvejais didžiuojasi, jog šie ežerą išgelbėjo.

Austėja PATINSKAITĖ

Kaip atsirado Salotės ežeras

Velnius norėjo pasigerinti Dievui ir nunešti kibirą vandens. Paėmė kibirą vandens ir nešė Dievui. Nešė, nešė, o kitas velniukas pakišo jam koją. Vanduo išsipyklė. Velnius labai supyko ir pasiėmė dar didesnį kibirą, prisėmė jį vandens. Tempė, tempė ir toje pačioje vietoje vėl netyčia išpyklė vandenį. Velnius nešė dar begalybę kibirų vandens, bet vis pargriūdavo, nes kitas kipsas koją pakišdavo. Ir susidarė didelis ežeras.

Dievas pamatęs labai supyko. Jis velniui liepė ežerą kažkaip pašalinti. Tada velnias pasikvietė Ežerinį, kad šis kažkaip pašalintų ežerą. Ežerinis pasakė, kad ežero pašalinti neįmanoma, bet jį perkelti įmanoma. Velnias sutiko. Tada Ežerinis išoko į ežerą ir op ! Ežeras pradingo, o Ežerinis liko. Velnias buvo patenkintas.

Bet po dviejų savaitių Dievas pasikvietė velnią. Kai nelabasis atėjo, tada Dievas jam pasakė, kad yra labai ant jo supykęs, nes už devynių marių, prie salotų lauko, atradęs tą ežerą, kurį velnias kibirais supylęs. Ir vėl įsakė pašalinti ežerą. Tada kipšas puolė į neviltį. Nebeliko kitos išeities, kaip išgerti ežerą. Jis gėrė, gėrė ir pūkšt!

Velnias sprogo ir visas vanduo vėl išbėgo. Štai kaip atsirado Salotės ežeras.

*

SUAUGUSIŲ KŪRYBA

Rimantas BABRAUSKAS – pilaitiškis, televizijos režisierius, vaidinęs ne viename filme, lankomas Poezijos mūzos nuo mokyklos suolo, jo eilės spausdintos ir 1995-ųjų tarptautiniam Poezijos pavasariui skirtame almanache, šiame leidinyje debiutuoja su spalvočiausia eilėraščių puokšte.

IŠ „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Lielupe
tavo vandenys
užburia
kai brendi
po lieptais
aukštom
arklio galvom
kyla kaimai
galvom nulenktom
prieš geltoną svarainį
ruduo ak ruduo
pakando tavo
medžio svajonę
ir metas ant
tavo lūpų
vėl išskaptavo
baltą rožę
ak Lielupe
vandenys toli
kai po lieptais
pražysti

Tas tylus laikas
užslenka ant girnapusės,

kad tik nepažadinti
ir tyliai veriamos durys
jau nebematomos,
žinai, ten upė –
vanduo baltas leidžiasi
ir šneka šviesa
malūno atvertam lange.
Kas audžia drobę,
kur rupų šerkšną randi
per naktį nebuves...

Užsimiršimas vėliai
aplenkė mane,
naktis vyniojas
balta rūko drobule
aplink papartį
angelo delne,
o mano kojas
painioja slapčia
prie durų
augantis vijoklis.
Klajokliai choru
pakartos žodžius –
nuneš per slėnį,
kuriuos ištart
kadais norėjau,
bet žolės auga burnoje
ir krūvos akmenų
žiojoja,
nes visagalis laikas
uždėjo areštą namams,
kuriuos klajojo
vaiko siela.
Kieme, kur lūžo svirtis –
vanduo telkšojo danguje
ir plovė kojas šienpjoviams,
kurių nepažinojau.

Kelionė ryte

Per molžemį
pasiekiu pievas
išnyksta rūkas –
klūpo Dievas.
Iš vieno krašto
mes abu,
kur muša šaltinis
po klevo medžiu.
Raudonas jo lašas
ant mantijos Tavo,
kol ėjom per naktį
antai pažaliavo.
Iš krašto į kraštą
vis einam šalia
po baltojo rūko
dulksva drobule.

Ir nematai
kaip išsitiesina
mūs kelias.

Kalba

Baltas kalnas į vėją
kur langas
apynys kur prie lango prikaltas
girdi eina žole muzikantas
žirgas juodas
o smuikas jo – baltas
veidas lyg tėvo
o verkia kaip vaikas
naktys buvo
o dienos jau baigias...
Užvėręs kalnus ir duris
tu neišeik
jei eisi – liksi –
sustoja mūsų atmintis

o laikas laikrodžiuose tiksi

jų kalba kaip liūdna daina
lūpos veriasi baltu aukuru
tyloje visiškoje tyloje

– Devuliau, –
lyg sau,
lyg už užverto
lango
likusiam pasauliui,
sena aukštaitė
atsidūsta
ir visas epas
sutelpa jame.
Delne
lyg prieš pakylėjimą,
suskamba rožančius
per amžių amžius
varstyta ranka,
kol visas vėrinys
ilgainiui nusidažė
prakaito, ašarų
ir kraujo spalva.

– Taigi, jau vakaras, –
ji sako.
– Devuliau,
jau saula laidžias,
raiks namo...
Ir medžiais vėjas
šuoiais pasileidžia
ir taip kas vakarą
jie meldžiasi abu –
už tuos, kurie čia buvo,
bet taip ir negyveno,

kad jiems
nors Amžinajame
nebūtų taip sunku...

Didieji priemiesčių poetai –
atklydęs laikas ir šuva,
vijokliais prieangiai apaugę –
čia visada tyli šneka
apie pasaulį, apie orą,
apie gėlyną merdintį sausroj...
Šuva čia staugia ne mėnulio,
o nuobodulio valandoj,
kažkokią paslaptį dar slepia
nasturta – priemiesčio lotosas –
plūduriuojąs pralėkusio vežimo,
dulkių sukeltoj bangoj
ir tik iš už posūkio
išniręs pranašiškas Izaokas
su duonos kepalu krepšy grįžtąs,
pagarbiai sutiktas pareiškia:
– Pasauly nieko naujo nenuitiko...
Ir priemiestis giliai taip atsidūsta
lyg su palengvėjimu,
o gal iš nuostabos.
–Tokios kaitrios dienos pasaulis
neregėjo vakar šiandien
niekados...

Baltas lyriškas

Mėnulis baltas
tykiai rymoja
virš kaimo,
prasmenga siela
tyloje.
Baltumas sniego –
chrizantema –

pražysta
lango atšvaite,
o ir nebylūs
gestai
reiškia viską.

Tik smėlis
atvertoj kriauklėj
dar saugo tavo pėdą,
bet ne vardą.

Vaivorykštės takas – kelias išvykti.
Žodis, kaip šūvis – viskas per greit.
Eina išeina su žalčiu pasakos mūsų vaikystės.
Broli, rudeniu kvimpa šermukšnis –
Ilgėja šešėliai ir sminga širdin.
Žemės grumstai trupa tarp pirštų,
o mes manėm, kad statome mūro pilis.
Tas raudonas saulėlydis leidžiasi uoste,
kur prisiplaka mūsų viltis.
Duoki ranką – traukia atoslūgio bangos,
vandenynų akivaruos sapnuoju tavąsias akis.
Tik neišduok atklydusio paukščio –
gal jis iš ten, kur viską palikęs
glaudies ir meldies – bent vilties.
Visą didelį mažą pasaulį
Užsidėjęs nešies ant peties.

Bepročio veidu
artinas diena
vis muša
saulės kamuolį
lazda
o angele

tokioj šviesoj
prakalbink žvėrį
riksmu gimdyvių
akyse
kur nusimetę
paslaptingas
aureoles
į priekį žengia
su manta
kas žingsnis
toldamas
aklasis karavano

Scenovaizdžio eskizai

Iki kraujo
Suspaudžiu šermukšnij
Broliai rudens

Karu maru ir gotika
Gelbėk mus Viešpatie
Nuo užmaršties amžinosios

Scenovaizdžio eskizas
Teksto skiautė
Ir aš – užkulisių dulkė

Šviesa tai paveikslas
Kuris prieš mūsų akis
Keičiasi

Švento Jono naktį
Galvoju kad viskas
Kas buvo dar bus

Pjovėjo daina žolės aimana
Viskas išvien
Didžiąją vasarą

Viskas vėjui
Nepasakyti posmai
Skambės kitados

Bučiuoju slenksį ir duris
Matau žaltys
Baltuoju marmuru atmoja

Didieji priemiesčių poetai –
Atklydęs laikas ir šuva
Lyg pieną marmurą išlaižo

Dabar ir saulė lyg katė
Pabudusi po begėdiškai trumpos nakties
Ties Himalajais savo kailį iššukuoja

Asta BAGDŽIŪNAITĖ – dirba ekonomiste banke, eiles rašo nuo paauglystės, jas be Pilaitės bendruomenės poezijos pavasariams skirtų leidinių, kuriuose debiutavo 2007-aisiais, skelbia ir interneto svetainėje: [www. rašyk.lt](http://www.rašyk.lt).

Iš „**BALTAS SNIEGAS SALDŲ MIEGĄ TVERIA**“

Sesė

1.

Mes sėdim ant liepto surėmusios nugaras,
po kojom –
vanduo.

Diena nešilta – nuo vėjo vis sugelia
ir lyg laukiam
kažko.

Mes laukiam pietų
įsikandusios smilgas –
saldu.

Esam mažos, o lieptas
kaip gelžkelis ilgas,
ir traukiniui švilpiant tū-tū
tu šoki žemyn,
nes narsa – tavo ginklas,
aš lieku bijoti už du,
man vandenžolės – geibios kaip raganų rankos,
o į dugną keliaučiau grumstu,
tu lengvai nusijuoktum plačiai atsimerkus

ir sugrįžtumei prie kitų.

Mes tylim, nes vos tik kalbu kaip įpratus
tave juokas tuojau

supurto:

„sesėsriebalsiai girgžda

kaip Grįžulo ratai,

sesės balsiai – kaip inkščiantys kurtai!“.

2.

Taip buvo ar šitai iš nieko sukūriau?

Prisimenu, rodos, bet gijos pabėga,

negrįžta į ten, kur neuroninės rūdys,

senatvė – tik properša praeičiai dėti.

Matau kaip dabar – raudonumą ant sniego

ir sesę išbalusią prakirsta lūpa.

Kaltė – ta priklydėlė – supa nemiegant

ir žodžiai, atsakymams reikiami, trupa.

Lyg slyščioja batai beskuodžiant per gruodą,

lyg motinai pirštinę sesės paduodu,

ir mes ją surandam, ir kraujo tik lašas,

tai išgąstis juo visą sniegą išrašė.

O gal iš tikrųjų aš niekur nebėgu,

ir sesė sukniumba ant gruodo po liepom,

pati pareinu tiktai koja už kojos

irriebalsių girgždant daugiau nesapnuoju.

3.

Išriedu ratukais už prieglaudos vartų,

ten lieptas kaip gelžkelis ilgas,

žvelgiu į jį ir vėl kaip kas kartą,

o aplinkui – smilgos.

Paskui privažiuoju

ir traukiniui švilpiant

kaip rankos vandenžolės – šiltos.

Karolina BIEKŠAITĖ-JEZERSKA – į Pilaitės kultūrinį gyvenimą įsijungė po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, kai iškentusi politinės kalinės ir tremtinės negandas, 1997-aisiais sugrįžo gyventi į gimtąją šalį. Ji eiles kūrė ir tremtyje, ir svečioje šalyje – Vakarų Ukrainoje, kurioje prabuvo daugiau nei 40 metų, po to, kai tremtyje ištekėjo už politinio kalinio, kilusio iš šio šalies. Pasitikdama devintąją dešimtį nepadeda plunksnos į šalį. 2009 metais Pilaitės bendruomenės iniciatyva 85-čio proga išleista Karolinos Biekšaitės-Jezerskos eilėraščių knygelė „Žodis Lietuva sieloje ir lūpose“. Ją pilaitiškiamis teatralizuotai pristatė Pilaitės liaudies teatras. Šios liaudies dainės ir tautodailininkės (piešia ir tapo) paveikslai papuošė beveik visus Pilaitės poezijos pavasariui skirtus leidinius. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia: <http://youtu.be/ZZA8e4tbuJs>)**

Iš „PAVASARIS ŽEMĖ JAU KELIA“

Neišvažiuok!

Kur ruošiesi, lietuvi,
Kraudams čiabodanus?
Nejau mūsų Tėvynėj
Tau per tamsus dangus?

Gal Baltijos pakrantė
Tau tapo per sekli?
Todėl žuvėdrų klyksmo
Tu jau nebegirdi...

Kvapaus pušų ošimo
Negirdi, neklausai.

Ažuolų šimtamečių
Praeitį pamiršai.

Prie svirno liks žagrelė –
Surūdys pamiršta!
Prieklėtyje dalgelė
Našlaite palikta.

Kas pasitiks Tave ten?
Kas į gryčių pakvies?
Kas kvapia lino staltiese
Valgant stalą užties?

Vilioja Tave toliai,
Nežinomi krantai.
Sakyk, sakyk, lietuvi,
Ko ieškai, ar žinai?

Ilgai ten neiškeši!
Iš ilgesio mirsi.
Tiktai nepavėluoki grįžti,
Nes tėvų nerasi.

Kol dar motulė laukia
Prie vartų, prie svirties,
Paims Tave už rankos
Ir į gryčių pakvies.

Džiaugsmas didis motulei,
Kai sugrįš jos sūnus,
Ir jau gilioj senatvėj
Užuovėja jai bus.

Tad grįžki į Tėvynę,
Į gimtuosius namus.
Neieškok svetur laimės,
Kur svetimas dangus.

Vyturėliai – taškelis...
O toks didis dangus!
Perskrenda mylių mylias,
Bet grįžta į lizdus.

Sugrįžk, sūnau, – o laime!
Laukia beržo sula...
Sublizgės vėl žagrelė
Prieklėty palikta.

Sužvangės vėl dalgelė,
Pradalges kvapais klos,
O Lietuvos padangėj
Tau vyturiai giedos
Ir darbuose vis guos!

Parėmus durų staktą,
Klaidžioju tarp žiedų.
Pačios gražiausios gėlės, –
Išsirinkt negaliu.

Mielai padovanočia
Puokštę kvapių žiedų
Už nuostabų suololių
Palangei tarp gėlių.

Nusibodo remt staktą
Ar sėdėt ant skadų.
O kad čia būt suoloelis, –
Širdis man plakt džiaugsmu.

Sėdėčia ant suoloelio,
Kalbinčia gėleles
Ir taip linksmai praleisčia
Su jomis dieneles.

Su jom pasidalinčia
Savo vargais, džiaugsmiais,

O dangui pasimelsčia,
Kad laistyt jas lašais.

Kas toji laimė?

Man didžiausia laimė,
Kad matau dar saulę...
Kai gėriuos žydryne dangaus,
Kurioj vyturėlis
Lyg mažas taškelis
Paberia dainelę
Gražiausios gaidos.

Sudrebina dangų,
Sujaudina širdį,
Artojui priduoda jėgos,
Kai sklinda, kai plaukia
Jausminga dainelė
Virš mano
Brangios Lietuvos.

Matau toks baltutis
Rausvas debesėlis,
Norausvintas
Saulės skaisčios
Kaip Nemunas plaukia
Į gintaro jūrą,
Klausydamas vyturėlio
Dainos...

Tas mažas taškelis –
Palaima artojams.
Jo džiaugsmas
Sunkiuose darbuose.
Jos klausosi žemė
Ir šventas miškas.
Jos klausos
Dangus Lietuvos.

Čiulbėk, vyturėli,
Mažytis paukšteli, –
Galybė didingo dangaus.
Jo vargą išlieki –
Tik jam patikėki, –
Artoją laukų Lietuvos.

IŠ „ANT ŠILKINIŲ VASAROS SPARNŲ“

Prie klėtėlės, prie vyšnios
Trypia, nerimsta žirgas,
O prie atviro lango
Diemedis žiedais mirga.

Ir ko žirgas nerimsta
Sukiodamas širmą galvą?
Ar nėra kam atnešti
Karan jot tymo balną?

Ir ko kasdien motušė
Į baltą kelią žiūri?
Kam turi pasiskųsti,
Kad didį skausmą turi?

O didis skausmas Josios –
Tai sunkus rūpestėlis,
Kad iš didžios vainelės
Negrįžo sūnužėlis.

* * *

Rūpestėli, rūpestėli,
Tu manęs nepalieki.
Ir didžiu savo skausmu
Mano širdį pasieki..

Tave, aš rūpestėli,
Kaip gėlelę nuskinčia

Ir į brangios žemelės
Purvynėlį įminčia.

Neleidi, rūpestėli,
Nė trupučio nurimti,
O poilsio naktelėj
Pailsėti.., užmigti...

Oj brist brisčia, plaukčia
Į gilų Nemunėlį.
Tą didį rūpestėlį
Mesčia į vandenį
Kaip akmenėlį...

Aš klausiu diemedėlio

Kas sugriovė namelį
Langinėm mėlynom,
Kur diemedis žydėdamas
Klausėsi svirties dainos?

Kas nulaužė vyšnią
Baltam nuomete?
Lyg mylimą močiutę
Vis laukiančią manęs?

Kas išdžiovino šulinį,
Kur ašara sūri
Ne kartą semiant vandenį
Nukrisdavo tyli?
Kas apleido darželį
Rankų darbščių?!
Kas apželdė takelį
Mamos pėdų šviesių?

Kas nulaužė berželį? –
Sužinot geidžiu.
Visi visi išėję –
Vien tik tylu, ramu.

Čia liko tik spëlionë –
Ta akmenų tamsa.
Skausmų, vargų šešëliai
Ir užmigus daina.

Palikę viską viską,
Pasiëmę skausmus
Išëjo į žvaigždynus –
Į Aukščiausio namus.

Ir aš čionai užmigčiau –
Prie beržo..., prie akmens
Karčių pelynų kvape,
Miglos pilkos rûke.

Oj neški nuridenki
Tą sunkų akmenëlį
Ant Nemunëlio kranto
Paversk į žilvitëlį.

Palinkęs žilvitëlis
Šakom bangas bučiuoja,
Saulutë iš aukštybių
Vaivorykštę Jiems kloja.

Iš „ŽARSTO RUDENËLIS VËL LAPUS ANT TAKO“

Jau suplyšo šiaudinë kepurë.
Senos vyžos sudilo seniai.
Padainuokim ant šieno sugulę,
Kaip kadais, kai dar buvom jauni.

Vesk, sūneli, iš tvarto žirgelį.
Į žagrelę kinkyk jį stropiai.
Imki ruošti širdimi žemelę,
Kad banguotų kaip jūra rugiai.

Vėjelis

Kai vėjelis pūs,
Lapeliai šlamės,
Tavo širdužėlė
Neramiai plazdės.

Kai saulutė švies
Ir rasa spindės,
Tavo darbščios rankos
Širdį pakylės.

Bus gražu ir gera
Kai gėlės žydės
Ir tavo veidelis
Nuoširdžiai švytės.

Geltoną lapą vėjas
Ridena takeliu...
Su juo ir mūsų dienos –
Rudenio lietučiu.
Vėjau, neдрaskyk klevo lapų!
Nepurtyk obelų –
Tu savo žirgus tramdyki,
Kur skrieja be kelių
Vėjyj baltoji fėja
Su šėlstančia pūga:
Užklos patalu sniego,
Prislėgs ledo ranka.
Kai pasigirs vėl gervės
Žydram dangaus skliaute.
Atmerks akis žibutės.
Pavasaris grįš čia.

Jei audros tau rautų iš rankų žibintą,
Tu širdį paguoski jaunystės drąsa.
Neleisk jam užgęsti, kai rytmečiai švinta,
Kol eglės liepsnoja sidabro rasa.

Ilgesys, ilgesys.
Toks sunkus kaip akmuo.
O su juo vis giliau
Į tamsesnę bedugnę grimztu.
Vis mažiau aš tave ir save suprantu.
Ilgesys toks sunkus kaip akmuo...

Žemaitiją prisiminus

O Žemaitija, Žemaitija!
Tėvelis prie balanos – ten pušys kepurėtos.
Anūkai klumpę drožę – lyg ošia, aimanuoja.
Motulė prie ratelio – Venta per Žemaitiją –
Daina vingė sūpuoja – garsius amžius liūliuoja.

Nors pasauly mes taškelis...
Esame maža tauta.
Bet noras laisvėj gyventi –
Mūsų šūkis ir kova.

Kad ant garsios pilies kalno
Klaidžiot Vytauto Dvasia,
Ten vaivorykšte švytėtų
Mūs Trispalvė Vėliava.

O bus diena!

Kai žvaigždės bus sužibę,
Išeisiu aš tenai,

Kur nuostabia ramybe
Pakvies mane kalnai.

Tenai, kur kloniai dega
Purpurine šviesa.
Ten koja atras taką
Prieš tamsią bedugnę.

Lydės mane į kalnus
Dar Vilniaus užesys,
Kol ryto pirštai švelnūs
Žvaigždes vėl užgesys.

Nurimus atsigersiu
Tos skambančios tylos.
Paskui gal apsiverksiu
Aš prie uolos šaltos.

Pajusiu, kad dar plaka
Širdis tarsi banga.
O ten! – prie galo tako
Laukia butis šalta.

O mielas gimtas kaimas!

Dargužiai, Dargužiai...
Taip skamba gražiai.
Čia protėvių mūšų
Praminti takai.

Čia vaikystės pasaka
Supos kleve,
Čia jaunystės žiedas
Skleidės jazmine.

Prie rūtų darželio
Vis kuždėjo verba:
Kad viskas praeina, –
Meilė, – amžina.

Meilė nerūdija...
Meilė nesupūva...
Meilė kaip žvaigždė
Danguje nepražūva.

Daina prie ratelio.
Daina prie lopšelio.
Daina ir pasakant „aš myliu“
Žodeliu.

Dzūkijos berneliai –
Skardūs dainorėliai.
Dzūkijos mergelės –
Drobių audėjėlės...

IŠ „BALTOS SNAIGĖS SALDŲ MIEGĄ TVERIA“

Artėjant Šv. Kalėdom

Aš buvau į pasaulį atėjus,
Kai Tavęs dar nebuvo šalia.
Niekad niekur nesu klausinęjus,
Ar esi panašus į mane?
Kai Kalėdų varpeliai suskamba
Ir nušvinta žvaigždėtas dangus,
Trys šventieji karaliai suklumpa,
Nes atėjo Didysis Žmogus.

Ar žinai, kad didysis laukimas,
Tai Advento didi dovana
Ir mažyčio Vaikelio gimimas, –
Tai juk tavo saulėta diena.

Kalėdos...

Ledinėm snaigėm lyja
Ir eglės tyliai šlama.

Naktis viltim atgyja, –
Sapnu užkloja žemę.

Ach, atskrenda Kalėdos
Per gruodą ir per sniegą.
Kažkur pranyksta bėdos
Ir rūpesčiai prapuola.

Kalėdos, Kalėdos –
Ramybę ir palaimą
Atneš naktis žvaigždėta,
Visam pasauliui laimę:
Taip tyrą pakylėtą.
Atneš ir gilų jausmą
Gyvenimu tikėti,
Atslėgs širdžių mūs jausmą,
Šventos šviesos užlietą.

Jau Kalėdos

Baltas baltas sniego takas –
Žemę gaubia paslaptis,
Senas miškas tyliai ošia...
Stebuklinga ši naktis.
Jau Kalėdos, jau Kalėdos!
Skamba varpai, ar girdi?
Kristus gimė, Jėzus gimė –
Skubėkim pas Jį visi.

Šią žvaigždėtą šventą naktį
Skamba giesmės angelų.
Piemenėliai trimituoja –
Dievą garbina pulku.

Kas toji senatvė?

Senatvė – visų svečias,
Ji visus aplankys...

Senatvė – tai ne gėlės?
Antrą kart nepražys!

Saulėtą ankstų rytą
Stebuklą pamačiau.
Prie žydinčios palangės
Suolelį atradau.

Už rūpestį, už triūsą
Aš Jums ačiū tarius,
Nes nesėdžiu ant slenksčio, –
Jau suolelį turiu.

Dėkoju Jums, Seniūne,
Kad buitį supratote,
Dailų, gražų stalelį
Prie gėlių pastatėte.
Senatvė tarsi vilkas
Sėlina paslapčia.

Energija silpsta
Ir jėga nebe ta.

Šaukia vilioja pievos...
Nubėgtum takeliu,
Bet širdelė pulsuoja:
„Eik ramiai, pamažu“.

Kadaise dažnus žingsnius
Retėjančius jaučiu.
Kojos tarsi švininės, –
Jas pakelti sunku.

O man atrodo: tai kas –
Tarsi sustingęs laikas
Ir riedu nuo kalno
Į užmarštį kaip vaikas.

Laura BOJARSKYTĖ – pilaitiškė, daugelio mūsų poezijos švenčių dalyvė ir jiems skirtų rinkinių bendraautorė, baigusi studijas, dirbuojasi rinkodaros srityje.

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Kaip žinoti, kad tai tas žmogus

Pirmiausia gimdavo vaizdas. Lėtai užmerkdamo akių vokus ir matydavo save su lagaminu, kuriame siurrealistiškai tilpo visi daiktai, įžengiančią į vis kitą erdvę. Baltą kambarį keitė vynuogėmis apaugęs balkonas mediniais, kiek apsilupusiais turėklais, tada sapnavo mėlynas kambario sienas su vieniša vos nuo žemės pakilusia lova. O dabar galvoje matė žalias langines, spausdinimo mašinėlę, mažoje erdvėje skleidžiančią dūlų garsą, atsimušantį į beveik perregimas sienas, ir virtuvę, kurioje nenoromis rūksta dūmai. Daiktų lagamine turėjo tiek, kad galėtų bet kada išvykti – juk pakanka ir širdies rakandų. Tada matė save iškraunančią lagaminą ir dėliojančią prieskonius į sieninę rankų darbo lentyną – ciberžolė, šafranas, kardamonas ir muskatas – jų taip trūko gyvenimui.

„Man nepatinka, kad tu nustojai rašyti“.

Kaip ji užsidirbo gyvenimui? Kas dvi savaites keičiamas darbas ir nagų lakas – jos pragyvenimo deguonis buvo pokyčiai. Pagal idėją, čia tiktų ir kas dvi savaites keičiamas vyras. Visgi ši mintis jau beveik metus gulėjo toje pačioje saugioje lentynoje, klibančioje tik ieškant ar perstumdant (atostogų paieškoms niekas neduoda, tad procesas linkęs trūkčiodamas užtrukti ir išsistėti laike).

„Kaip tu mane nervini“, – suraukė nosį ir pabučiavo jį.

Jų namuose pirma buvo vakarienė, antra gitara, tačiau ji nesijautė esanti trečia. Nematė, bet girdėjo, kaip virtuvėje užpilama juoda arbata ir kaip pažįstamai šnara knygos puslapių. Plačiai atidariusi langines, klausėsi gyvenimo, vis greitėjančių dienų dūzgesio ir mėgino *stop motion* technika akimis pristabdyti tekančią vaizdą. Pokyčius mėgo, bet ne žemėjančios temperatūros atžvilgiu kintančius metų laikus. Kampe jau stovėjo iškrautas lagaminas, patogi lova ir dar patogesni pečiai. Vietoj pagalvės.

„Kada dviejų žmonių pasauliai nustoja kalbėtis?“, – klausė, antrame plane mąstydamą, kuriam laikui lagaminas tebus naudojamas kaip laikraščių staliukas, iki vėl iškeliaus.

Vakarais ji užkamšydavo skyles vyno kamščiais, iškarpomis iš laikraščių, senais jaukais džinsais, kavos tirščiais, bet ryte pro žalias langines vėl gėrė į save žydrajį, degimą palaikantį deguonį. Biblijiškai tariant, kėlėsi naujam gyvenimui.

„Kaip žinoti, kad tai tas žmogus?“ – paklausė jo.

„Nėra to vienintelio. Yra tas, su kuriuo tu pasirenki **norėti būti**.“

Myli taip pat

Žmogus myli taip pat – nesvarbu, ar Šekspyro, ar Alisos laikais.

Antanas Jasenka

Sėdėdama saulės išblukintoje visai nevilnietiškoje Literatų gatvėje, jautėsi tarsi po Granausko klevu. Įdėmiai, netgi akiplėšiškai stebėjo istorijas išraižytas praeivių akyse, prisimindama, kaip anksčiau mėgdavo kalbinti nepažįstamuosius – kas gali būti įdomiau už gyvenimą? Rytinis nusivylimas, neatsakytas laiškas, pamestas paskutinis litas, pasiklydęs katinas – maišydama kavą, mintyse dėliojo mozaiką iš paniurusių veidų su trimis vienvėsių raukšlėmis kaktoje. Prisiminė spalvotą ir pilkų varnų metaforą. Nors ir ne patys patraukliausi paukščiai, jie puikiai, kaip senosios animacijos multikas, iliustravo, kodėl ji taip ilgai buvo izoliavusi save vyšnių žydėjime. Atsiribojo, piešdama mintyse karikatūrišką ir spalvotą vaizdą be butaforinės kasdienybės ir buities. Užsikimšdavo ausis ir prieš pietų pertraukos pokalbius apie nieką ir, baksnodama lėkštėje paskutinį salotos lapą, mąstė, kaip jautėsi Freudas tą rytą, kai pabudo iš savo sapno pakeitusio istoriją.

„O vis dėlto kaip smagu prirašyti sąsiuvinio paraštes ar paišyti ant popierinio puoduko – braižyti schemas, strėles ir žmonių likimus, susidedančius iš begalės pasirinkimų būti“, – galvojo, vis dar maišydama kavą, kurios aromatas žadino praeivius nuo Senamiesčio skliautų iki Naujamiesčio geležinkelių.

Suskaičiavo jo eilėraščius – keturi, bet ar įmanoma juos pamatuoti SI sistemos vienetais? Buvo pamiršusi, kodėl jam taip patinka poezija, kurią jis vadino kūryba sau, parodančią, kiek daug reiškia pašamonei ir kontekstas. Ar judviejų kontekstai sutapo? Praeivis, tarsi linkėdamas gardžios kavos, nerangiai linktelėjo, ji atsakė tuo pačiu – šypsena, kuri turi savybę daugintis epidemiškai, jei jos prigimtis nuoširdi. „Žmogus myli taip pat, – kartojo sau, – tik ėmęs sverti jausmą žodžių svarstyklėmis, jis neretai mato apvalų nulį“.

Sekundę sudvejojusi šaukštelį iš kavos padėjo ne ant baltos lininės staltiesės, bet ant savojo juodraščio. Nenorėjo, jog tylų Literatų gatvės

jaukumą sudrumstų skalbimo mašinos garsai, kaip Granausko traktorius, sudrumstęs gyvenimą po klevu.

Baltoje kino juostoje

Auštanti arbata arba rytas. Praeidama pro veidrodį užsimerkė. Lengvai, pirštų galiukais, tarsi bijodama pažadinti patogią tylą, ji tipeno pasiimti šokolado, kuris kartais gelbėjo nuo cinizmo. Vartė rankose pienišką jo plytelę, klausdama savęs, kas išgelbės nuo minčių. Į blyškias kambario sienas atsimušęs jos alsavimas grįždavo su visa dėmėta praeities našta ir šilkais apsikarsčiusia ateities dvejone. Mąstė, kaip būtų lengva pasirinkti šokoladą, jei be juodo ir pieniško nebūtų visų kitų, gardintų karamele, migdolais ar vyšniomis. Vargu, ar būtų skaniau, bet negalėjo paneigti – kur kas lengviau.

Vanduo iš čiaupo putodamas riedėjo porcelianinio puodelio kraštais, ji neskubėjo. Beužmiegantis kūnas diktavo ramų ryto ritmą, tačiau nė nemanančios užsnūsti mintys išsiderinisiais instrumentais grojo maršą jos galvoje. Uosdama vazoje dūstančių alyvų kvapą akimirkai susimąstė, kokį maršą norėtų girdėti savo vestuvių dieną (o galbūt laidotuvių). Pageltęs kalendorius skaičiavo likusias trisdešimt tūkstančių dienų, kol ji gyveno baltoje kino juostoje. Iš trupinių, atskirų dėlionių detalių, iš dulkių. Akys užkliuvo už krūvos saulės išblukintų rankraščių ir juodraščių, kuriuose už rankų susikabinusios šoko vaizduotė ir realybė. Gal sapnavo?

Ją vis dažniau lankė košmarai (košmarai jie buvo ne dėl to, jog baugūs, o todėl, kad spalvoti ir ryškūs – sapnuose juk nebūna spalvų). Jų vardų ji neprisiminė, tik pabUSDavo ant drėgnos pagalvės. Vis dėlto vienas vaizdas jos vadinamuose košmaruose būdavo ryškus. Mėlynas kambarys su į miglą pravertu langu, ne Vilnius (greičiausiai kokia mažos senojo žemyno šalies sostinė su keturiais metų laikais ir pilkomis duobėtomis gatvėmis, o gal, atvirkščiai, mažas ir senas, dienomis miegantis miestelis, kur mažuose kiemuose vynuogių žydėjime nepažįstama kalba žaidžia vaikai). Jauki tuštuma - nėra nei vieno nereikalingo daikto, tik lova, o iš virtuvės sklinda neskubiai paruošto žalio maisto kvapas. Balkone į pasaulį, ten, atsirėmus į medinius saulės išdžiovintus turėklus, rašo ji. Savęs sapne nemato, bet jaučia tokią senovę ir vašku kvepiančią ramybę ir girdi muziką. Veikiausiai, tai jo gitaros muzika, susipynusi su miesto pakraščių šurmuliu ir sklaidomų knygų puslapių keliamu šnabždesiu. Nors savęs ir nemato, bet jaučia kaip ant pečių gula alyvų aliejumi maitinamos garbanos, kūną gaubia nerūpestingai prasegti marškiniai. Nuogos kojos ir jokių kvėpalų. Dviratis prie durų ir laimė namuose, kur įkvėpimas ateina ne dėl to, kad reikia, o dėl to, kad lengva jį pasiimti iš dienos. Ant stalo

gyvos baltos gėlės, jokio melo ir dirbtinumo. Jokios politikos ir gatvė be pavadinimo.

Ir nebežinojo, kuris iš tų vaizdų buvo sapnas. Nejautė ne kūno-Aš, o moralės-, refleksijos-, suvokimo-Aš, auštantį rytą gyvendama baltoje kino juostoje.

Kiek atėmus tave lieka manęs?

Šiąnakt sapnavau tave. Ir pabudusi, lyjant lietui, galėjau tų, kurie šįryt neturėjo skėčio. Neilgai trukusi palikau savo vienišą lovą, antklodėje šį rytą nezaidė saulės spinduliu vejami šešėliai. Pabudau, bet sapnuoti nenustojau. Nereikėjo užsimerkti ir įjungti vaizduotę tam, kad jausčiau tave. Kaip ir kaskart atsisėdus prie rašymo mašinėlės ir stojus tylos minutei su savimi ir akistatai su apdulėjusiais pažadais rašyti, už nugaros jaučiau tavo kvėpavimą į nuogą petį.

„Aš noriu, kad prie manęs galėtum daryti bet ką“, – pasakė jis.

Nelygiuodama parašė, uždaviau popieriui vieną vienintelį neišvengiamą klausimą. Kiek atėmus tave lieka manęs? Aš galėjau atskirti, kur prasideda ir baigiasi tavo ir mano kasdienybė, kur yra tavo ir mano namų slenkstis, galėjau atskirti tavo antklodę nuo savosios. O kur pasibaigus tau prasidėjau aš?

„Tu esi mano geriausia draugė“, – pasakė jis tamsoje. Buvo atsimerkęs.

Aš rinkausi skaityti pasakas, nes jos kvėpėjo svajonėmis. Tokias, kurios neturėjo autoriaus, o buvo perpasakojamos, perduodamos iš lūpų į širdį. Arba tas, kurias man piešdavo močiutė pagal savo statomus spektaklius, kurių nė vieno taip ir nemačiau.

„Man nusibodo pastovumas“, – tariau.

„O kaip kitaip tu įsivaizduoji gyvenimą?“, – klausė jis.

Pasakos man, skirtingai negu daugumai, nesiasocijavo su vaikais, kurie nebuvo mano planas, o tik tolima svajonė. Jose rasdavau save. Nemėgau pasakų pabaigos moralo, tad jų iki galo ir neskaitydavau. Ir vis dėlto man buvo įdomu, kokia bus mūsų pabaiga. Apie ją nenorėjau sapnuoti, svajoti, įsivaizduoti, nenorėjau apie ją galvoti. Nubraukusi nuo pažadų dulkes, norėjau patirti. Nebijoti prie tavęs, su tavimi, prieš tave daryti bet ką ir viską.

„Tu ir aš esame bevardžiai mūsų pasakos autoriai. Bet kodėl to negana?“, – klausiau kylant mano lėktuvui.

Ateik nekviestas

Vidury baltos dienos jaučiu tavo artėjimą. Nosį kutena pažįstamas kvapas, atmerkia akis ir imu norėti. Skanesnis tampa vanduo ir gatvės nusidažo šviesesne pilkuma. Mintyse tapau tavo portretą ir prisimenu mudviejų pasivaikščiojimus tyloje, bręstančių žiedų atodūsiuose ir tolstančiuose, sunkiuose debesų šešėliuose. Prisimenu rausvą vaizdą, stebint tave pro zenito objektyvą vėlyvą sekmadienio popietę. Nes tik tu turi tiek žavesio, kuris pažadina anksčiau nei įprasta ir išvilioja į bundantį miestą. Ne, aš dar neišmokau tavęs prijaukinti. Ir vis dar nedirštu tavęs paprašyti ateiti anksčiau, pasilikti ilgiau ar nepaleisti mano rankos per lietu. Tu per daug nenusipėjamas savo amžiui. Juk pažįstami esame jau taip seniai, o tu vis kitoks. Su savo kvapniais rytais ir gebėjimu pažadinti mane iš ilgo žiemos miego. Ateik, mano Pavasari, ir pabūk. Ilgiau, greičiau, labiau.

Atėjo. Kviestas laiškais ir mintimis. No stalgiškas, užsispyręs, vilioklis, nenusakomo amžiaus romantikas ir tylių, vėsių naktų paslapčių saugotojas. Ilgai lauktas ir laikinas, bet netelpantis delne. Nepažabojamas vyras. Riteris ginkluotas žiedais. Pavasaris.

Alfredas ČIUČIURKA – pilaitiškis, kuris savęs nepriskiria prie poetų, bet neabejingas jai ir dorai gyvensenai, nešiaudinei laisvei ir tikro žmogiškumo siekiamybei, vis dar misteris *inkognito* ir ,regis, didelis blaivaus gyvenimo šalininkas.

IŠ „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Pratisą, vienodą ir grėsmingą
Epochos aidą aš girdžiu
Virš vėliavų visų.
Čia turtai ir valdžia
Seniai pripildė bokalus,
O perverta melu aštriu
Įtūžusi širdis nutilo
Ir įsišaknijusi giliai
NIEKŠYBĖ laikosi tvirtai,
Pasivadinusi, visokiais,
Švyturiais, kalnapiliais,

Stumbrais, balzmais,
Labdarą ir paramą dalina.
Net Bažnyčioj išganymo nėra:
Velnią geria per Mišias,
Antrina kaip pasamdyti,
Tik per NATO, tik per eurą
Patekės kita mums saulė.
Man Maironis idealas,
Kristijonas Donelaitis,
Nurašytasis Vaidilos
Ainis savas ir visi
Į juos panašūs.
Kaip sustoti,
Nežinau?
Patys baikit
Kūrinį prašau.

Iš „**BALTOS SNAIGĖS SALDŲ MIEGĄ TVERIA**“

Jau artėja Nauji metai
Ir Kalėdos netoli,
Kristijone Donelaiti,
Didvyris esi:
Ačiū, ačiū, tau, labai
Už žodį tartą,
Kai net Pilaitėj
Žmonės kėlė
Taurę prie burnos:
Balansuoti ant bedugnės
Krašto bus drąsiau:
Nebūčiau patikėjęs niekada
Kad tokiam
Nedideliame, dailiame
Alaus butelyje
Slypėtų toks didelis,
Baisus, baisus velnias,
Eilinių kartą dar
Apsireiškęs studentės
Išžaginimu ir nužudymu.

Saldų žiemos miegą blaško
Tamsybių kunigaikštis:
Chi cha, cha, cha, cha,
Trali vali festivali,
Nei čia buvo, nei čia ką:
Čiupt už vadžių,
Vėl iš pradžių,
Uch...

Rasa DYKINAITĖ – praityje krintusi lituanistika, šiuo metu studijuojanti viešąjį saugumą Mykolo Riomerio universitete, kinologė ir šių geriausių žmogaus draugų fanė, mūsiškų poezijos pavasarių dalyvė ir jam skirtų rinkinių bendraautorė.

IŠ „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Drakonas

Drakono akyse nubudo rytas.
Iš veidrodžio išpūstas dūmas
Nurūko mintimis kankintas,
Žvaigždėj užmigo, ją apsvaiginęs.
Išjungiu šviesą – viskas spindi,
Rasos lašai lyg karoliukai
Nubyra skruostu į bedugnę,
Į praeitį, kurios nebuvo.
Sužeistą sparną jau glosto švelniai,

Rytinis juokdarys – kiškutis
Ir mano akys tau užsimerkia –
Nauja diena skirta Man būti!

Oneta LUNSKAJA – pilaitiškė, kuria prozą ir eiles. Nemaža jos eilių publikuota Pilaitės poezijos pavasarių leidiniuose. Eilėraščiai labai dažnai rezonuoja su pilaitiškų poezijos renginių *credo*. Ir šį kartą ištikima tokiam kūrybiniam nusistatymui – eilės skirtos Kristijonui Donelaičiui ir nemariesiems Jo „METAMS“.

Iš „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“
Iš ciklo: „Amžinieji Donelaičio „Metai““

0. Įvadinė dalis

Donelaičio „Metai“ atėjo:

Tyliai, – kaip žiema.

Galvojau: triukšmingai

Kaip pavasaris išeis.

Nusiaviau būrišką apavą –

Ant cementinės kolonos pamoviau

Ir laukiau slidžios žiemos

Basomis kojomis.

Galvojau, – užsikursiu kakalį šiltą:

Pakaitinsiu išdžiuvusius kaulus,

Prisišildysiu vandens ir

Prieš Kūčias kaip koks tikras naujalietuvis

Smagiai išsipliuškensiu.

Bet nepasisekė:

Mus aplankė amžina vasara.

Ji žydėjo, krovė ir krovė
Margus žiedus.
Mes juo skynėm ir skynėm,
Nešėm ir nešėm,
Klojom ir klojom
Prie akmeninių atnaujinto
Donelaičio paminklo kojų
Su Didžiąja
Jo dvasiškai paprotintų būrų viltimi:
Mes esame amžini
Amžiname Metų rate...
O jis sukasi ir nesustoja.

I. Poezija – tai žodis giluminis,
Jei išsakytas iš širdies,
Kelius į dangų aukštutinį
Atodūisiais skvarbiais nuties.
Drąsieji renkasi gyvenimą iš naujo.
Atstumas nuo žvaigždės iki žvaigždės –
Neišmatuotas rankom kelias,
Bet jį akimirksnis palies.
Užteks plasnojančios minties
Ir jausmo begalinio
Iš tolstančios akių erdvės.
Apsisuka dangus žydriaisiais šviesmečiais
Aplinkui sužaliavęs,
Sutramdęs pyktį iš kairės ir dešinės,
Vienu sykiu save lyg žemę užkariavęs
Tiesom auksinėmis eiluojančią palies.
Sudygs tikrasis tavo žodis –
Vaivorykštės spalvom žėrės –
Tarsi rasa pasklidusios šiltos žvaigždės
Ir būsi tu poetas
Nusileidęs ant mūsų būrų pievų
Iš neužgęstančios eilių versmės.

II. Žydrom alyvom

Apsiblausęs saulės diskas,

Surezgeš švelniai
Meilės grandines,
Vis blizga, tviska, spindi
Ir gosliai glosto
Amžiaus langines.
Pravers jas ir poetai,
Ir muzikai,
Ir mimai, –
Spektaklis nepaskelbtas prasidės.
Šviesa..., tamsa... –
Pasaulis visas
Sugulęs suodžiais
Ant žmogaus širdies.
Širdis mėgins
Suprasti sielos dramą.
Rūstusis protas
Prieštaraus balsu.
Scena po scenos
Mintimis skrebena,
Iš lėto atveria vaizdus
Į tarpstančios būties takus.
Praeis žmogus aukštai iškėlęs galvą
Ir vyturiai giliai jame prabus.
Klausys jų sėdėdamas
Ant aukšto būrų kalno
Ir bus teatrą mylintis žmogus...
Supras Visatos veiksmas vyksta.
Jis rieda keturis kartus ir dovanoja
Džiugų riksmą:
Jis buvo!
Ir yra!
Ir bus!

III. Stebuklas,
O žmogau, –
Gali kalbėti.
Ir tavo žodžiai

Skleidžiasi nuoga tiesa.
Ilgi keliai,
Ugnim nusėti,
Ir baigias Žemėje
Gili tamsa.
Seniai vaivorykštes
Ant būrų lūpų
Brandino... subbrandino
Švintantis dangus –
Ilgai... ilgai...
Pakėlęs kaip kūdikičius supo
Ir laukė godžiai – pagaliau nubus.
O jiems norėjosi miegoti ir miegoti,
Sulaukti rytu šildančios dienos
Ir netikėtai sau nubusti, atsistoti,
Pareikalaut iš Dievo meilės dovanos.

IV. Moliniai indai nerūdija –
Sumerktos senos mintys,
Pavertus žodžiais nuvilnija –
Sugirgžda amžių svirtys –
Vanduo pasislėpė už klonių –
Ražienos nesupintos.
Švelnus dangus baikščių krikščionių
Atodūsiais išmintas
Pėdas rieškutėm išmatavo –
Įvertino kaip duoną:
Augino, pylė ir širdim mylavo
Į gimtą sodžiaus svirną.
Skubėjo – kol dar neužklupo
Šalnų lediniai pirštai,
Rūpėjo derlių kuo geriau parduoti –
Turtus vaikams atidalinti,
Užbėgt svajonėm į kalnelį –
Sėkme svaigiąja apipilti.
O kaip giliai jie apsiriko, –
Vaikams neliko nė skatiko.
Moliniai indai nerūdija .–
Vėl būriškom viltim atgyja.

Iš „ANT ŠILKINIŲ VASAROS SPARNŲ“

Iš ciklo: „Ant šilkinų vasaros sparnų“:

I. Ant šilkinų vasaros sparnų

Laumės laimę mums liūliuojančią padžiovė.

Ką atneš viliokės dovanų?!

Gal saugiausią mums visiems tvirtovę?

Dengs lubas dainom tikrų tėvų.

Grįs grindis spalvingais bokštais.

Sienas ręs jos iš delnų?

Palydės rentimą savo pokštais.

II. Ant šilkinų vasaros sparnų

Amžių lūkesčius saldžius sukoriau.

Laukiau iš Aukščiausio dovanų.

Apie didžią sėkmę pasvajojau.

Ir sulaukiau debesies dangaus. –

Kiauro – liūtimis praplyšo.

Neturtingas buvo jis –

Mano rankos kiaurai... kiaurai... kyšo.

Nerinkau lopų iš debesies. –

Kam man ubago lazda?! –

Dar iš Aukščiausio?!

„Aš pati esu sėkmė didžiausia“, –

Pagalvojau ir iš juoko prapliupau

Ir žaliaisiais kloniais pavirtau, –

Debesies kiauri kraštai sumišo.

Ant šilkinų vasaros sparnų

Kybo šiltas margo paukščio riksmas.

Aš jį godžiai saujom kabinu

Paukščio lūkesčiai –

Svajingas paukščio klyksmas.

III. Ant šilkinų vasaros sparnų

Draikos rūpesčiai silpni be vėjo.

Prieinu prie jų – apsikabinu, –

Amžiai tirpsta – juos paglamonėju.

Lenkia mano namą sakalai, –

Jiems lesyklos dar nepastatytos.

Mūsų laimės godūs statiniai –
Vasaros migla užklotas
Džiaugsmo rytas.

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Iš ciklo: „Paklydę mūsų paukščiai“

I. Išvirsiu saldžią košę.

Pridėsiu aromato.
Į ložę atsilošiu –
Pasaulis džiaugsmą mato.
Dalinsiu Laimę samčiu –
Lašų nepagailėsiu.
Užbursiu košės šaukštą –
Į dangų pakylėsiu.
Suskris vienatvės paukščiai
Džiaugsmu atsigavinti.
Skraidys aplinkui baukščiai
Aukštybėj paklaidinti.
Norės surasti žemę –
Ant žemės pailsėti.
Paskui pasikedenti –
Į pietus išgargsėti.

II. Atskrido Geležinis paukštis.

Susinešė lizdus.
Prisėjo radioaktyvių kruopų.
Pavogė gyvenimą.
Išsipjoviau iš žilvyčio žalią lazda.
Pririšau timpą.
Ištempiau timpą.
Paleidau strėlę į Geležinį paukštį.
Geležinis paukštis krito.
Surūdijo, pavirto rūda.
Lydžiau ją į noragus.
Ariau juodą dirvą.
Sėjau rugio grūdus.
Auginau juodą duoną.

Ja gydžiau lietuvius
Nuo slogaus
XXI-ojo amžiaus radioaktyvumo.
Pagydžiau.
Pakilo baisus vėjas.
Išdraskė Geležinio paukščio lizdus.
Nubalino ažuolų kamienus
Neskubančia išmintimi,
Prismaigstė savųjų inkilų,
Sugražino namolio
Plačiai išklydusius varnėnus.
Varnėnai lesė riebius sliokus,
Perėjo sveikus vaikučius.
Lietuva klestėjo, –
Nematė vargo.
LIETUVA pagaliau išgijo –
Pasidarė ne pagal metus protinga.

III. Susapnuosiu praėjusį laiką.

Regėsiu minutes
Suvalgytų saldainių dėžutėje.
Išlukštentų popieriukų peizažai
Vilnys upių vagomis, slėpsis
Giliausiuose smilkinių patamsiuose,
Išsišakos gyvenimo rankomis,
Susibrauks veriančiu žvilgsniu ant delno,
Pasistiebs kopėčiom iki
Nepasiekiamo kalno,
Suręs sekundžių sūpynes
Iš debesų virvagalių –
Kurstys legendomis nunokusį sostą,
Įsimintiniausioms datoms
Puošnų baldakimą pastatys –
Išdidžiai į sostą pasodins
Pratekėjusį laiką:
Apkaišys gyvenimo prasmę
Šlovinančiomis legendomis –
Atvesdins dar vienerius
Praėjusio gyvenimo metus –

Juos viešai apkabins, pabučiuos
Ir nusilenks jiems iki žemės.

IV. Gęsta žiežirbos.

Žvaigždėmis sklendžia
Garbingųjų amžių
Nuodėgulių dulkės, –
Žarsto klausimus į mūsų akis:
„Kas aš buvau?“
„Kas aš esu?“
„Kas aš būsiu?“
Pilasi atsakymai iš laiko akių.
Gali neskubėdamas pasirinkti
Tinkamiausią atsakymą.
Gali pats sau atsakyti:
„Kas esi?“
„Kas buvai?“
„Kas būsi?“
Pilasi atsakymai iš laiką
Sapnuojančių mūsų akių.
Prisimeni: kas esi, kas buvai, kas būsi.
Mūsų akys prasiveria, o lūpos taria:
„Aš Beržas“, „Aš Liepa“,
„Aš Eglė“, „Aš Ažuolas“ –
Pro laiką pražingsniuoja nesibaigianti
Savais ir svetimais dalgiais
Iškirstų ir neiškirstų
Lietuviškų medžių jūra.
Sulipa į medžių
Vardais pasivadinusių
Amžinai esančių knygą.
Knyga gulasi ant samanotos
Amžių viršukalnės
Be jokio pavadinimo,
Džiaugiesi, kad tokia yra.
Imi drąsiai į savo rankas:
Atsiverti pirmą ir paskutinį puslapį,
Stabteli ir ties viduriu
Ir išdidžiai skaitai:

„Aš esu, buvau ir būsiu“.
Perskaitai ir padėkoji kitiems
Skaitantiems amžinąją
Tavo čia, čia ir tik čia
Buvimo knygą.
Perskaitai ir jiems nusilenki
Už tokį gražų Tavojo
Laiko susapnavimą
Ir gyvastingai
Prisikeli iš sapnų sapno.

Iš „**BALTOS SNAIGĖS SALDŲ MIEGĄ TVERIA**“

Iš ciklo „**Baltų arklių suvarymas į metų gardą**“:

I. Suvilgytas norais,
Pagirdytas rūpesčiais
Supasi rūpestis
Tavo galvoj.
Jo neaplenksi –
Status kaip baslys.
Kas tokį baslį
Šalin nuvarys?
Sulėkė bitės
Ant mėlyno tvarto –
Taip savo džiaugsmą
Širdy nudažei.
Kyla kaip vapsvos
Mintys į dangų –
Mūsų pagalbos
Seni pranašai.
Miršta svajonės, –
Nė negyveno.
Liūne pliuškenas –
Dingo sparnai.
Bangos ant tako
Be rankų vaidenas –
Tavo svajingi...
Svajingi sapnai.

Nersies ant kaklo
Rožinę kilpą:
Kilpą bedalio, –
Neši iškėlęs:
Iškėlęs aukštai.
Pasaulio Madonos
Maldausi taikos!
Prašysies gyventi!
Miręs gyvensi!
Toks tavo kelias,
Žmogau be raidės!
Varpas neskamba, –
Blogai surėdytas.
Išvogtas varis
Nebudina ryto.
Vėlės sugulę
Į ištiestus delnus.
Suvarpytos virgulės
Nemato krypties.
Prie liepto be galo
Užsikoręs mėnulis
Žvejoti ketina –
Sušaudytos žuvis!
Nubloškia zenitas
Dienas į kapus.
Ar gims mūsų žemėj
Protingas žmogus?!

II. Žvirblių sąmonė

Vasarojus laukuos išbujojęs –
Dairosi naujos kaliausės.
Žvirblis nuo anksčiausio ryto
Apie savo didį tikslą pagalvoja:
Reikia žvirbliui juk valdovo naujo –
Nuo pat ryto žvirblis apsiblausęs:
Reikia jam čirškėjimu pagarbinti
Saulę iš gimtųjų žvirbliškų arimų, –
Be valdovo žvirblis nusiminęs, –
Šitą tiesą amžinai jis žino.

Karalienę žvirblis išsirinko –
Sėdi ji žalia aukščiausiam soste
Su žalia karūna
Sočiai pažaliavus. –
„Ko ne saulė?!“ – ,
Mąsto žvirblis,
Lesą riebų grūdą,
Ir soti diena prasideda iš naujo.

III. Saulėlydis už lango

Pasislėpė nuo vėjų.
Į širdį atsitrenkęs
Niekam neberūpėjo.
Viltis jis nuramino,
Negimdęs ir nesėjęs,
Palikęs darbą rimtą –
O dar juk ne rugsėjis?
Dangus lašais ištiško
Ant mano balto sodžiaus,
Suraikęs žemę visą,
Nebedvelkia nuobodžiai.
Jurginai sušiūriavo –
Mintis rausvas pasėjo,
Turtus laukuos atgavo
Ir užmarštin nuėjo.
Vėl kabo saulės diskas
Voratinkliais nusėtas.
Gyvenimas kaip miškas:
Lemties džiugios urėdas,
Pamerkęs žalią akį,
Net laimės palinkėjo.
Pasakė: „Tu plaštakė,
Nuskridusi su vėju!
Tau lemta nepražūti –
Esi tu amžina.
Miela dausų kregždutė –
Dangaus žvaigždžių daina“.

IV. Smilgos užbrėžė

Veikiantį ratą.
Ankšta!
Kur eisi rate?
Smegenys požievį
Žemiškai krato,
Taria pritilus: „eime“.
Stebina kiškio
Sudygę kopūstai –
Šiltnamy –
Tavo širdy!
Dar be vandens
Dikroj pabūsi –
Rato pačiam vidury.
Vargina lietūs:
Rūgštūs ir sūrūs.
Tvenkiasi kojų delnuos.
Plaukti per jūrą –
Jūrą bekraštę kol
Po dienos atsibos.
Ratas platėja:
Kopūstai paskęsta –
Liekame mes danguje
Švarūs balti
Tartum kūlgrindiški
Rąstai
Be žemiškų žodžių
Lietaus,
Pienės išpustė
Mirusį ratą, –
Džiaukis,
Kad jo nebėra.
Pienės,
Kopūstai, smilgos
Ir smilgos –
Baigėsi rato
Daina.

V. Tavo žvilgsnis įsmeigtas

Į mano nugarą
Veria žvilgančias vynuoges
Ant dangaus.
Tiek prisirpo!
Neišsveria – lyja
Ant viltį užkąsusio žmogaus.
Ach, tegul lyja!
Sako: šuliniai pastebimai gęsta
Be tankesnio lietaus.
Spjaunu į delnus.
Patrinu delnus –
Drėgna, slidu ir gera:
Jokios sausros, –
Stropių gamtininkų
Eilinis prasimanymas?!

VI. Ieškant lovio Rojuje,

Koks garbingai nenusisekęs,
Politike,
Tavo patirtas gyvenimas!
Nesvarbu, kad vyžotas nevaikštai.
Nežiūrėjai į žemę.
Braidei po dangų.
Ko ten ieškojai?! –
Negalėjai savęs surasti?!
Ten tavęs niekada ir nebuvo.
Kur buvai? –
Manai: žemėje?
Ir čia nebuvai.
Negalėjai būti. –
Tavęs niekada
Čia nebuvo, –
Buvai Politikoje.
Ten savęs ir ieškok!

VII. Baltas sniegas užgula akis.

Miegam, ilsimės ligi pavasario.
Sustoja padūmavęs traukinys,
Tūtuoja: Kam traukiniu
Atgalios į vasarą?
– Ar norit? – Vėl pavėžinti galiu. –
Suvertos žemuogės prie mūsų Tėvo kojų.
Prie jo šimtai ir tūkstančiai žvaigždžių
Pasitarnaus keliaut į dangų –
Šildantį rytojų.
Vėl kelias užsnigtas šalna
Ir gruodo sidabrinės ausys kyšo.
Žinau: esi man Žemė mylima –
Šventoji motina iš lino pilkos saujos.
Šnekės ilgai jo mėlyni žiedai
Suverti smilkinius
Lyg sruogos skaisčios,
Kas iš tiesų esi – šioj Žemėj pamatai,
Kieno ir kam esi nunokęs vaisius.
Nes niekas kitas Žemėj nesirodo:
Tik tu, ir Motina šventa ir
Šventas tavo Tėvas –
Prisiminimuos gęstanti tylą
Ir tavo sodžiaus senas senas dievas.
Baltasis sniegas užgula ausis.
Padovanoja ledą sidabrinį.
Jame šventa šventa dausų ugnis.
Joje šventa šventa Tėvynė.
Ir noris joj užmigti amžinai.
Neatsikelti – vis miegoti ir miegoti,
Pabūt žydrais žydrais sapnais –
Į tylą godžių skradžiai įmaknoti.

VIII. Ir miegojo jie visi basi, –
Nužudyti kirviais ir pjūklais.
Būkite šviesa tvirti!
Būkite ugnies stebuklu!
Pelenai į deimantus pavirs,
Rankos surikiuos karoliais.
O diena tyra vaiski.

Jūs miškan išėję mano miško broliai.
Ir likau šalikėlėj basa.
Baltos baltos mano kojos.
Kalba: aš esu šventa rasa –
Aš esu drobinis rankšluostis
Prie jūsų kojų.
Kelias – juo keliauja į Dausas.
Ten Praamžius prie vartelių stovi.
Laukia mūsų einančių ratu.
Mes Praamžiaus kerinti tvirtovė.
Sugražinęs laiką, – atsidus.
Kels rankas į viršų ir kartosis:
Kažkada ir aš buvau žmogus –
Žaliais rūbais apsirėdęs
Tavo kaimo nenupjautas uosis.
Glaudės prie manęs šuva:
Lyjant lietui, kaitinant saulutei,
Aš buvau gili būtis
Ir norėjos žemėj dar pabūti.
Laiko girmos suka minutes –
Ne lauke, ne svirne, ne ant kelio,
O galvoj, – ar suprato visą šitą kas?
Aš Praamžius amžinų vaikelių.
P. S. Užsimerkė širdyje balti arkliai –
Dangaus piemenys
Žaibais šventais mosuoja,
Dingo nepražydę aitvarai –
Jie gyvenimą iš naujo atrajoja.
Suvaryti žvengia eilėmis,
Dykuma aslas kočioja.
Jie didieji mūsų pranašai,
Velkantys „Metus“ į tikrą Rojų.

Irena MACULEVIČ – visą gyvenimą dirbo vokiečių kalbos mokytoja Latvijoje. Po Nepriklausomybės paskelbimo, persikėlė gyventi į Lietuvą. Įsikūrė Pilaitėje. Lankoma mūzų nuo pat jaunystės iki šiol, nors neseniai įžengė į gyvenimo šimtmetį. Rašo eiles lenkų ir rusų kalbomis. Jos publikuotos Latvijos spaudoje, o nuo 2008 metų skelbiamos Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. Neretai eilės tampa giesmėmis, kurioms pati sukuria melodiją ir grodama vargonais sudainuoja (virš dešimt metų vargonavo keliose katalikiškose bažnytelėse). Dažniausia tai pakylėjančios giesmės religijos, amžinųjų vertybių, gyvenimo prasmės motyvais.

Is „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Pokochaj Boga

Kiedy zostałeś wcale bez pracy
Kiedy musiałeś szukać pomocy
Pomóc tak mała, na sercu rana
Radość zginęła – nasza obrona.

Ref.: Pokochaj Boga z całego serca swego
Z całej swej duszy, ze wszystkich myśli swoich
Dosięgniesz pokój, także mądrość
Pokochasz bliskich, będziesz szczęśliwy.
Kiedy odeszła od ciebie żona
Kiedy rozpadła się twoja rodzina
Tęskna choroba cię ogarnęła

I twoja prośba nic nie pomogła.

Ref.: Pokochaj Boga z całego serca swego
Z całej swej duszy, ze wszystkich myśli swoich
Dosięgniesz pokój, także mądrość
Pokochasz bliskich, będziesz szczęśliwy.

Kiedy zostałeś tak unizony
Kiedy nie mogłeś przenieść te boli
Twe młode serce chciała miłości
Ale i w pracy nie miał zdolności.

Ref.: Pokochaj Boga z całego serca swego
Z całej swej duszy, ze wszystkich myśli swoich
Dosięgniesz pokój, także mądrość
Pokochasz bliskich, będziesz szczęśliwy.

Najświętszy Boże

Najświętszy Boże, kochamy Ciebie
Żyjemy w wierze, że jesteś w niebie.
Twa święta wola niewyciężona
Jak stwórcy – nasza obrona.
Broń od śmierci, od potępienia
Od nienawiści i zaniedbania.
Wzmacniaj nas w wierze i wytrwałości
Dążyć w pokorze do Twej świętości.
Ty nasza miłość i nasza mądrość
Ty nasza światłość i nasza radość.
Bóg wszechmogący, ufamy Tobie
We dnie i w nocy błagamy Ciebie.
Przyjmij do siebie do swej światłości
Gdzie jesteś w niebie na wysokości.
Najświętszy Boże kochamy Ciebie
Jesteśmy w wierze; przyjmij do siebie.

Ingrida NARBUTAITĖ – pilaitiškė, studijavusi vadybą ir žurnalistiką, mūsiškų poezijos pavasarių dalyvė ir jam skirtų rinkinių bendraautorė, išleidusi į gyvenimą tris poezijos knygeles, eiluoja retsykiais, bet jausmingai ir šildančiai.

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Vėlyvas ruduo –
Kažko pabaiga,
O kažko tik užuomazga,
Kelias, pradžia...

Nuraudę klevai,
Pageltusios liepos,
Belapiai beržai
Ir pastirę ražienos...
Pasimetę paukšteliai,
Sutrikę žmogeliai
Tęsia kelią į būtį
Sunerimę truputį...

Lauks dar saulėtos dienos,
Atgimimas kiekvieno,
Eisim metų ratu
Su viltim ir džiaugsmu...

Mindaugas PELECKIS – pilaitiškis, žinomas žurnalistas, rašytojas ir poetas, dvasinių judėjimų ir religijų tyrėjas, portalo

www. radikaliai.lt įkūrėjas ir pagrindinis jo palaikytojas, ne vieno Pilaitės poezijos pavasariui skirto leidinio bendraautorius, su meilės lyrika įsijungęs į pavasarinę maratono atkarpą, jai ištikimas rudeniškoje atkarpoje, o žiemiškoje kartu su rašytoju, poetu, dramaturgu **Algimantu LYVA** (justiniškietis), 2014-aisiais tapę beprecedentinio reiškinio Lietuvoje atstovais: tik kartą probrėkšmiai susitikę, pradėjo kartu rašyti grožinius kūrinius ir leisti serijoje „Žaidimas / Literatūrinė anomalija“ (jau pasirodė trys tokios knygos), žiemiškojoje, jau abu sukuria sniegu ir ledais persismelkiančios Adventinės nuotaikos raštą.

Iš „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Eilės

(Skiriu Mylimai Žmonai Janinai)

... būna...

Būna –
Prabundi –
Ir vieną rytą –
Stebuklas

Migdolų žydėjimas

Pavasaris gimsta iš žiemos.
jaučiu Tavo pajautą
Pajautoj
Tavo ranką
savoj
Tavo akis
gilumoj
bežodžio horizonto

Tavęs laukęs visą gyvenimą

Tavęs laukęs visą gyvenimą
Dabar jau nieko daugiau nebelauksiu

Gal tik vējo, tik saulēs, tik jūros,
Gal ir dar atplaišēlēs dangaus.
Ir – kasžin – mūsu mažo Žmogaus.

sako / they say

Sako / They say

Kartojamās jis per dažnai / You repeat too often

Žodis / These words

MYLIU / I love You

Sako / They say

Žeidžia nemylinčius jis / They hurt those who don't
love

MYLIU / I love You

Sako / They say

Banalu, nepostmodernu, merkantiliška / It's
humdrum, non-postmodern, mercantile

MYLIU / I love You

Sako / They say

Natūralas, egocentrikas, kvēša / You're straight,
egocentric, dum dum

MYLIU / I love You

Sako / They say

Vien tik auksas ir seksas valdo mus / Only gold and
sex rules us

MYLIU / I love You

Sako / They say

Nēra kito Dievo, tik Dievas / There is no God, but
The God

Taip / Yes

Sakau / I say

Todēl / That's why

MYLIU / I love You

Sniegenai

Tavo.
Ausytė.
Girdi.
Mano.
Švelnumą.
Sparnai.
Jaučia.
Ilgesį.

O, atšildyta sniegena,
PAVASARIS!

Be gėlos

Tu esi Angelas
Sparnais lediniais sušildęs
Mano (nulis laipsnių pagal Kelvina) širdį
Ir du minusai tapo plusu
O plusas vertikalėm ir horizontalėm
Visu pasauliu
Tik Mūsų pasauliu
Amžiams
Visados
Be
Gėlos

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Sako

Kartojamas jis per dažnai
Žodis

MYLIU
Sako
Žeidžia nemylinčius jis
MYLIU
Sako
Banalų, nepostmodernų, merkantilišką
MYLIU
Sako
Natūralas, egocentrikas, kvėša
MYLIU
Sako
Vien tik auksas ir seksas valdo mus
MYLIU
Sako
Nėra kito Dievo, tik Dievas
Taip
Sakau
Todėl
MYLIU

Atidaryti tik ryte

Mažut
Aš labai
Tave
Myliu
Ir
Tai
Mano
Amžinybės
Malda

Laiškų lietus staiga apliejo,
Praeitis paleista į laisvę.
Lūpos gainioja žodžius,
Atliepdami nebūčiai.

Mylimoji
Mana
Kaip
Dangaus
Atsiųsta
Mana
Tu
Man
Sava
Ir
Mana
Visada
Jau
Daugiau
Be
Tavęs
Niekada
Ačiū
Trapus
Pasauli
Už
Dovaną

Tavo
Siurprizas
Tai
Kiekvieną
Dieną
Man
Dovanojama
Akių
Šiluma
Lūpų
Jaukumas
Ir
Tylioji
Malda
Už
Mus

Visada
Aštuoni
Ačiū Tau
Už
Aštuonis
Nuostabiausius
Gyvenimo
Mėnesius
Meldžiuosi
Kad
Jie
Virstų
Horizontaliu
Aštuonetu

Meilės matematika

Atleisk
Atsiprašysiu
Dar
Milijonus
Kartų
Juk
Gyvenimą
Teturim
Vieną
O jame
Sekundžių
Milijonai
Myliu
Pasakysiu
Tiek
Kartų
Kiek
Tai
Jausiu
Kiekvieną
Sekundės
Dalelę
Nesuskaičiuojamą

Skaičiais
Tu
Mano
Amžinybė
Taip
Sakau
Todėl
MYLIU

Šviesa
Šviesa
Šviesa
Tai
Viskas
Ką
Tau
Jaučiu
Saulė
Pro
Langą
Anksčiau
Neregėjusį
Jos
Spindulių
Tu
Mano
Šviesa
Šviesa
Šviesa

Tavęs laukęs visą gyvenimą

Dabar jau nieko daugiau nebelauksiu
Gal tik vėjo, tik saulės, tik jūros,
Gal ir dar atplaišėlės dangaus.
Ir – kasžin – mūsų mažo Žmogaus.

Iš „BALTOS SNAIGĖS SALDŲ MIEGĄ TVERIA“

Mindaugas PELECKIS ir Algimantas LYVA

Sapnas. Interliudija. Metalas

Ryte gelbsti atsitiktinis žvilgsnis į bet ką. Ryškėja knygų lentynos. Nesugeba menamos kliūtys apgauti akių. Kvėpuoti trukdo vizualus oras, dusli toršero šviesa. Galvoje braška armatūra. Slapti betono dantys graužia sienas, skeletą, minčių išorę ir vidų. Dar nėra jokių tikslų. Kažkur šalia, visai arti, stovi metalinės pušys. Gašdina aštriomis spyglių adatomis, haliucinogenine sakų injekcija. Kiauras langas pavirsta stiklu: slidžiu, skaidriu, hermetišku. Nepastebimai į pagalbą skuba šaltis. Nebus balų, lietaus. Balta snaigių ranka piešia juodai baltą peizažą, varveklių ledą, asfaltą. Pamiřtu spalvas. Prisimenu greitkelius, vedančius į automobilių pabudimą, signalizaciją, sirenas. Įkyriai ir tiksliai tiksi laikas. Abejoju ciferblato sėkme. Jau nematau žvaigždžių: jos sudegė be pėdsakų, auřtant. Liko tik uždara dienos šviesa ir betikslis řadintuvas. Žinau, sugriř juoda tamsa – laimė, artima požemio aksomui. Aliuminio rėmai saugo naktį kitam vidurnakčiui, aštriai sapno geležtei. Pagaliau atsimerkė lubos. Verta gyventi, nes dar neuždrausta laukti vasaros, palangėse auginti saulėtas pelargonijas ir tyliai džiūti. (Ne)nurimau...

Genė ASTRAUSKAITĖ-REMEIKIENĖ – Martyno Mařvydo progimnazijos gimtosios kalbos mokytoja ir řios mokymo įstaigos himno řodžių autorė. Jos eilės skelbtos „Po baltu angelo sparnu“ ir motinoms skirtame eilėraščių rinkiniuose, nuo 2012-ųjų spausdinamos Pilaitės poezijos pavasarių leidiniuose. (Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mařvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia: <http://youtu.be/wtXRCCBn0SM>)

Iš „ANT ŠILKINIŲ VASAROS SPARNŲ

Ant šilkinų vasaros sparnų

Ant šilkinų vasaros sparnų
Savo baltą gėlę auginu.
Gėlę gėrio, meilės ir svajonių,
Gėlę atminties, draugystės ir klajonių.

Nukeliausiu ir į Tavo širdį...
Pasibelsiu skambiai – širdys girdi
Vasaros sparnų plevenimą –
Trumpą, žydintį gyvenimą...

Skrisime abu laimingi
Ant šilkinų vasaros sparnų.

Pakeleiviai moja, laimės linki,
O aš juos pakilti virš būties kviečiu...

Rievės akmenyj
raštais apsilijo.
Veidas vandenyj
žydinčių lelijų.

Metai lyg akmuo
prislėgė krūtinę.
Ar yra dalmuo
skaičiui paskutiniam?
Veidas vandenyj
žydinčių lelijų.
Skausmas akmenyj
ratais apsilijo.

Pėdos po pakrantę
vaikščioja basom.
Dar ištieski ranką
vakaro žarom.

Ajerai

Pakvimpa meile
Ajerai ir duona...
Nustebęs suglumai –
Berods ir vakar
Šitas kvapas
Smelkėsi į širdį...
Sekmadienio rytais,
Kaip
Žodis duotas
Upėtakio dainavimas
Vis girdis.

Ir ajerų daugėja
Glėbyje.
Taip duona kvepia...
Nudžiugęs suglumai –
Juk kranto
Smėlyje
Vaikystės pėdos...

Kreivutės tavo
Pėdos
Keistai striksėdamos
Į horizontą
Lekia...
O ajerų daugėja
Ir duona šitaip kvepia...

Vandens lelija

Balta. Rausvėju žiedo viduryj.
Karališka. Išdidžiai santūri.
Tarsi iš vaško išlieta
Vandens aš numylėta lelija.
Tave turiu. Tavęs aš neturiu.

Toli krantai – nepasiekiu aš jų.
Atplauk, kai saulė mes šešėlių,
Iškelk delnuose meilę – gėlę.

Raganė

Keraiš apraizgė sieną, labirintu –
Po tavo langu violetinė raganė.
Ir ilgesys toks violetinis nukrinta –
Kodėl ir kaip – tik ji viena išmanė.

Pro sieną kambario, pro maldą, miegą,
Pro pastatytą užtvarą, pro sargus
Valiūkiškai ji violetinė įbėga
Į labirintą savo įveda už rankos.

Rožė

Juk žinom tavo sielą...
Raudoną, kvėpiantį ir mielą
Keli į saulę savo širdį – žiedą.
O žiedlapias rasa nurieda.
Juk žinom tavo sielą –
Ją vystai į spygliuotą vielą.
Trapi esi. Taip trokšti apsiginti –
Visi, visi kėsinausi nuskinti!
Jaunystei žiedas, saulei.
O, nedėkingasai pasauli,
Trumpam pasimerki tu grožį! –
Pravirksta nugalėta rožė.

Takažolė

...žolele, želianti ant tako,
neši mane
į vasarą,
neši mane
į rudenį,
neši į smėlio
kauburėlį,

kur ilsisi motulė,
kur ilsisi tėvelis –
kur ilsisi mane mylėję...

...žolele, želianti ant tako,
kuklus, kilnus
gyvenimas gi tavo –
vesti kitus,
nešti kitus
vis takeliu, vis
graudžiai išmintu
takeliu,
vis savimi,
takažole žolele,
iki kelio galo...

Kryžkelių kryžkelės,
Kryžiais sugulusios,
Kurioj šalelėj
Mano duobėtas?

Akmenys – žvaigždės,
Vėlė motulės...
Kelias rugiais
Užsėtas...

Kaip man praeiti,
Kaip nepalaužti
Gyvybės baltosios
Sparnų?

Akmenys – žvaigždės,
Vėlė motulės
Veda rugelių
Taku...

Žaliose šakose – karoliukai žali.
Žalio ryto dangaus žolėje – liūdesys.

Pasipurtytys pušelės ir žemė skambės
Nuo sudužusios laimės rasų debesies.
Žalio spyglio strėlė – tiesiai tiesiai širdin...
Pakibau sklidina ir nukrist negaliu.
Didis lašas vilties, mažas gurkšnis – žemyn.
Gal kartosiuos žolės želmanėliu mažu?..

Vivaldžio „Metų laikai“

Virpantis smuikas griežia Vivaldį –
Metų laikai per atmintį skrieja.
Virpantis smuikas pavergia, užvaldo –
Žiemos, pavasariai, vasaros... Liejas
Rudenio liūtys. Nostalgija dvelkia...
Virpančio smuiko stygas vis liečia
Strykas, jį laikančios, mylinčios rankos –
Lapų kritimo šokiui pakviečia.

Tavęs čia nėra, tik metų dalelė,
Tik rudenio liūtys, lapų kritimas...
Tu išeini – ir niekas negali
Tavęs sustabdyti. Tu – laiko kitimas...

Stirna

Medžiotojas stirną pašovė.
Jos žvaigždės akyse užgeso.
Nešiosiu širdy švino svorį
Ir baikštų gyvenimą tęsiu.

Iškęsiu perkūnijų griausmą,
Prieš audrą – alpiąją tylą.
Regiu vyzdžiuos plintantį skausmą,
Regiu – skausmas į dangų pakyla.
Ir krisiu liūtim į žemę
Lyg stirna – švino pašauta.
Jei mano likimas taip lemia –
Šuoliu per siaučiančią audrą.

Išnešiu ir meilę lyg kulką
Širdyj. O tada – tegul miršta...
Te viržių žiedadulkės liūdesiu dulka
Ant gniaužiančių saujoj juos pirštų.

Kai sudegs klevų laužai šie paskutiniai,
Paaukosiu tau dar mažą savo viltį.
Rieda ašaros rudens mediniais
Pakelių smūtkeliais. Gelia širdis
Pervertas septyniais kalavijais:
Išdavystės, meilės ir klastos...
O delnuose skleidžiasi lelijos
Baltos baltos – meilės ir kančios...

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Ir vėl rugsėjis

Ir vėl rugsėjis – rugių sėja.
Puošnumas klevo lapų ir pirmoko žingsnis.
Nutolo tolumon gandrų pora.
Vėl gervių klyksmas netektim kankinsis...
Ir vėl rugsėjis – toks laukiamas visų.
Visų, kurie į dirvą beria
Grūdus ir žodį. Meilę širdysna vaikų,
Tėvynės meilę lyg ašarą į mintį veria...
Ir vėl rugsėjis jurginų žieduose
Su klegesiu sugrįžta į mokyklos klasę.
Gerumo žvaigždės šviečia akyse,
O rankoje knyga vėl pažinimą tęsia...

Vilniaus Martyno Mažvydo progimnazijos himnas

Martyno Mažvydo Tu vadinies vardu
Mūs progimnazija šviesi.
Tu pakvieti čia mus mažus
Ir kaip mama už rankos vis vedi.

Priedainis:

Aš šiandien mokaus čia,
Kad rasčiau savo kelią.
Lyg žiedą nejučia
Čia rankos knygą kelia:
– Imkit mane ir skaitykit...

Martynas Mažvydas gyvena Tavyje,
Augina mums kūrybinius sparnus.
O pažinimo dienos moksle ir sporte
Prabėga greit – gimnazijon išlydi mus.

Priedainis:

Aš šiandien mokaus čia,
Kad rasčiau savo kelią.
Lyg žiedą nejučia
Čia rankos knygą kelia:
– Imkit mane ir skaitykit...

–

Bet mes sugrįšim dar ne kartą –
Pirmoji mūsų mokykla ir pirmas suolo.
Tu ypatinga savo meniška dvasia,
Tautų kalbom, kurių čia mokomės taip uoliai...

Priedainis:

Aš šiandien mokaus čia,
Kad rasčiau savo kelią.
Lyg žiedą nejučia
Čia rankos knygą kelia:
– Imkit mane ir skaitykit...

Medis

Aš medis vienišas į pievą įsibridęs,
Aš medis degantis, kaip auštanti žara.
Kaip feniksas iš pelenų atgimęs
Išnešiu, vasara, iš pasakos tave.

Išnešiu vasarą... Viršūnėje išsupęs –
Kaip gerą fėją plazdančia suknia.
Bučiuosiu ilgesingai tavo lūpas
Su geliančia širdim, su degančia aistra.

Nenoriu vienas pasilikti pilkas –
Be lapų grožio, tekančios žaros.
Žinau, sunkus bus kelias, ilgas –
Tavęs išlaukt po atšiaurios žiemos.

Todėl sušok su manimi dar kartą,
Dar vieną šokį – prieš išeinant.
Aš Feniksas. Iš pelenų atgimt man lemta –
Nei ilgesio, nei meilės neišmainant...

Ateiki, skausme, ir nudegink
Iki gyvos žaizdos. Ruduo...
Taip gaudžiai gaudžiai skrenda žąsys,
Ražienas merkia geliantis vanduo.

Bet dar neskauda... tuštuma.
Supurtyki, pravirkdyki, įžeisk.
Ateik. Kol slankioja rudens aplinkui nykuma,
Kol žvilgsnio nesukaustė dar žiema.

Ateiki, skausme. Tu – gyvenimas
Anapus vasaros. Griežlės
Ant dalgio ašmenų rypavimas...
Dar jos vienintelės ilgies...

Viltis

Kai sudegs klevų laužai šie paskutiniai,
Paaukosiu tau dar mažą savo viltį.
Rieda ašaros rudens mediniais
Pakelių smūtkeliais. Gelia širdis
Pervertas septyniais kalavijais:
Išdavystės, melo ir klastos.
...O delnuose skleidžiasi lelijos
Baltos baltos – meilės ir kančios...

Variniai rugiai taip tyliai, ramiai ir tauriai
Atguls po dalgiu, kai kelsi gimtadienio taurę.
Linkėsiu, kad brandą išneštum rugiais – iš lėto.
Lemties išprašysiu, kad ašmenys tik nepaliestų.

Linkėsiu, kai sutemas rūkas apglėbia tirštas,
Kad rankų baltų niekada nepamirštum.
Ir kai po rugpjūčio nukris kaštonais rugsėjai,
Sugrįžtum taku, kur prieš tūkstantį metų mes ėjom.

Kad niekad akių gelmėje neliūdėtų ruduo,
Ir kad širdyj, toj verdenėj gaivioj, nepražiltų vanduo.
Kad skaudūs erškėčiai baltai, baltai pražydėtų,
Kad negandos juodos niekada, niekada nelydėtų.

Ruduo

Įsisukę į nuogas šakas
Šėlsta vėjai, plakasi lietum.
Drasko lapą paskutinį – apraudos jį kas?
Nuogos šakos gal paverks žmogum...

Medi, medi! Duoki man stiprybės –
Šitiek netekčių pakelt gali!
Gimsta tavo lapai – sužalioja, žydi...
Rudenys nudrasko juos pikti...

Dalia TARAILIENĖ – pilaitiškės, visuomenės veikėjos (apdovanota ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“), germanistės, pedagogės, ilgametės tikros skautystės puoselėtojos ir piligriminių kelionių organizatorės, tarptautinės klasės autorialio teisėjos eilės, kurias pradėjo rašyti studijuodama Vilniaus universitete, jau sutalpintos dviejose knygelėse. Jos taip pat publikuotos ir periodinėje spaudoje bei Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. Ji tapo poezijos pavasarių Pilaitės miške nepamainoma vedėja. Nemažai poezijos aptiktumėme ir jos pačios sukurtoje, surežisuotoje ir Pilaitės liaudies teatre pastatytoje epinėje dramoje „Mano vardas – Lietuva“, skirtoje dešimčiai ženkliausių Lietuvos moterų, kurioje ji pati vaidina Lietuvą (spektaklį galima pasižiūrėti čia: <https://www.youtube.com/watch?v=Z2gZ-TeOaic> , o įrašą iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia: http://youtu.be/L_zg7_EECG8)

Iš „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Iš ciklo: „Ilgesio lopšinės“

Štai, užsivėrė Amžinybės durys.
Tu išėjai, net žingsnių negirdėjau...
Ant tako baltos atminimų dulkės gulė
Ir tylios ašaros per skruostą man riedėjo...

Atėjai. Atsisėdai šalia.
Pečius tvirtai apkabinai.
Man galvelę paglostei.

Paskui – pakilai,
Tyliai išėjai....
Į savo Amžinybės uostą...

Varpų lopšinė

Skamba varpų lopšinė.
Vėjo blaškoma, į tolį nešama.
Kiekvienas dūžis – mano prisiminimai.
Kiekvienas skambtelėjimas –
Tavo priliesta ranka...
Dangaus bokštuose aidi amžinybės varpai...

Vėjo lopšinė

Vėjelis papūtė, jo dvelksmas nuskambėjo
Žolėje, gėlėje, medžių lapuose.
Žinau, tai Tu nematomas stygas
Savaisiais pirštais palytėjai,
Sudėjai čia ir meilę ir visas godas.

Girdžiu aš šitą dainą širdimi,
Suvokiu savo protu,
Ką Tu sakai paskutiniąja lopšine,
Man sieloj vėjo išdainuota...

Ilgesio lopšinė

Ilgiuos, ilgiuos...Tik šitas žodis
Labiausiai tinka mano dienai...
Prisiminimus įvairiausius aš renkuos,
Tarsi paguodą savo vargšei sielai.

Jaučiu, mane Tu stiprini, guodi,
Iš Amžinybės tolių tolimiausių,
Šypsena – gyva manoj širdyj,
Ir balsas – tarsi ką tik būtum klausęs...

Ir skamba man lopšinė nebaigta,
Ji ilgesiu, ji nerimu alsuoja.

Ir ta melodija, kaip skambanti styga,
Mane ramybei ir gyvenimui paruošia...

Meilės lopšinė

Kiek meilės daug išdalina,
Visiems visiems, kam tik galėjai.
Bet žmogiškai Tu pavargai
Ir... Dievo pašauktas išėjai...
Jaučiu delne Tavus žodžius,
Širdyj matau dar žvilgsnį paskutinį.
Kažkur apkabinu Tavus pečius,
Glaudžiuos nematomai aš prie Tavo krūtinės.

Tik aimana gili išsprūs...
Tik ašara neklaužada riedės per skruostą.
Tu būsi tarsi čia, bet jau Tavęs nebus,
Nes laivas plaukia šis į Amžinybės uostą.

Kiekvienu sąnariu, kiekviena ląstele
Jaučiu buvimą Tavo šitoj žemėj.
Ir skamba tai vaikystės lopšinė,
Didžiulės meilės, tos didžiulės meilės....

Tikėjimo lopšinė

Tikiu, kad saulė amžina,
Kad vėjo gausmas niekad nenutils,
Kad jūra oš ir jos banga
Vis plaksis kranto vilnimis.

Tikiu, kad buvo laimės daug,
Kad visko, ką galėjai mus išmokei.
Kad savo saugančia, globojančia ranka
Iš Amžinybės man ir šiandien mojai...

Tikiu, kad kelias, kuriuo Tu eini,
Yra šviesus ir jis į laimę veda.
To nesuprast dabar sava širdim.
Nes netektim ir skausmu ji gyvena...

Bet taip yra!
Visi mes tik svečiai čia,
Šiam Žemės pokyliui pakviesti esam.
Ir visą savo meilę, darbus, gėrį
Į Amžinos šviesos namus mes nešam...
Tikėjimo lopšinė šiandien skamba.
Gal ir širdies labai taip nebeskauda?..

Kai ryte atveriu dienos duris,
Kai širdyje vilties jausmai nubunda,
Apkabinu pro šalį lekiančias mintis,
Ir padėkoju Viešpačiui už šitą turtą !
2014 metų balandis

Iš „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Rudens vaizdelis

Lietuviškas ruduo už lango.
Aukso beržai pasruvę,
Klevai raudonom kraujo gijom,
Kaip karžygiai sugulę.

Juoduoja dirvos, pilkos pievos,
Lietaus išmerktas kelias.
Tai toks dabar, gan liūdnas,
Lietuviškas vaizdelis...

Rudeniškos mintys

Už lango lietūs, ir širdij dargana,
Telefonas suskambo rudenine gaida.
Balsas liūdnas, skaudus, pesimizmo spalva,
Net ir man nejauku, tarsi aš čia kalta?..

Rudeninė gamta verčia krūpčiot mane.
Gal įskaudinau aš per kvailumą tave?
Gal ne taip supratai mano sielos jausmus,
Nes ne viską gali sudėliot į žodžius?

Ar pavargom mylėt, nebemokam užjaust,
Ar nereikia nuvargusią galvą priglaust
Prie peties, prie širdies, kuri plaka karštai?
Prie manęs – prie žmogaus, kurs supranta tikrai?

Rudeninė gamta keičia mūsų mintis.
Gal saulutės šypsnyš sugražins mūs viltis?
Dargana ir lietus juk... ne amžinai.
Dar, tikiuos, susitiksime kely. Kaip manai?..

Nerimo mirażas

Tas nerimas, kaip nepažįstamasis anapus durų.
Vis brazdinasi, barbena, krebžda,
Tartum brautūsi, o gal prašytų įsileisti?
Bet aš, virpėdama neatveriu jam durų,
Nors daužosi širdis iš įtampos ir baimės.

Tas nerimas, kaip uragano vėjas:
Sukaukia, plyšauja ir drebina aplinkui.
Baisu, kad neįgriūtų, kad neįsiveržtų,
Ir, kad gyvenimo ramaus nesuardytų.

Aš sudedu rankas, lyg maldai,
Kaip motulė mokė, žaibui plieskiant.
Ir tariau žodžius: „Apsaugok, Dieve,

Suteik ramybės, ištvėrėms, jėgų!“

Atsitiesiu aš jau drąsesnė,
Ir nebegirdėt krebždenimo už durų.
Ir nebekaukia kamine šiaurinis vėjas.
Ramiai plazdena žvakė, uždegta ant stalo...

Nebėr jau neprašyto svečio – nerimo.
Kviečiu draugėn tris savo bičiulius –
Tikėjimą, Viltį ir Meilę pabūti su manim.
Jaučiu, ir vėl gyvenimas sugrįžo.

Jau baigiasi rugsėjis. Bet lapai dar žali.
Netyla lakštingėlės, ir nuotaika puiki...
Gal dar ne vieną kartą saulutė šypsni mes...
Ir aš einu sutikti Gyvenimo rudens...

IŠ „BALTOS SNAIGĖS SALDŲ MIEGĄ TVERIA“

Dar rytą paliečiau nuvytusią kiemelio žolę,
Dar ant šakos besisupantį lapą palydėjau.
Dabar gi sniego baltuma žemę apklojo,
Ir žiemos laikas pagaliau atėjo.

Šita viešnia nubaltino palaukę,
Pasislėpė po ja purvynai ir kemsynai,
Su pirmu sniegu mes šviesos sulaukėm,
Su pirmom snaigėm mes pajutome ramybę.

Gi nebaigti darbai kažkur už kampo žiūri?..
Bet juk žiema atėjo, mes ilsėtis turim!
Gal pamažu, o gal pavasario sulaukę,
Atliksim darbus ir savoį palaukėj?..

Na, ir kartosis viskas vėl iš pradžių:
Pūga ir šlapdriba, ir saulėj žibantys pusnynai...

Ir nepaleisdami iš rankų žiemos vadžių,
Vėl lėksime laukais tik džiaugsmą pasikinkę...

Žiemos svajonė...

Tu pas mane ateiki,
Kai ledu upė pasidengs,
Kai baltą skraistę,
Žiema ant lauko vėl numes.

Aš pasitikt tavęs išeisiu
Pro apsnigtas namų duris.
Ir girgždančiu taku nueisiu,
Kur tu, gal būt, dar lauki vis...
Bet ten stovės tik senas gluosnis.
Su puraus sniego kepure.
O tu kažkur kitur buvosi,
O gal... tiktai mano sapne?

Pažvelgsiu aš pro langą gailiai.
Jis ledo gėlėmis žydės.
Ir žvilgsnis glostys mintį meiliai,
Kaip viltį, kad jis dar... mylės...

Kalėdų Senis

Kai ateina žiemos laikas,
Džiaugiasi kiekvienas vaikas.
Sniego senį suridena
Ir roges nuo kalno gena.

O vaikučiai palei pečių
Laukia nuostabiausio svečio –
Mylimo Kalėdų Senio,
Kuris dovanas gabena.

Kam meškutį, kam saldainį,
Kam knygele, o kam dainą.
Linksmų švenčių palinkės,
Pas kitus vaikus skubės.

Algirdas VASERIS – pilaitiškis, žurnalistas, prozaikas ir poetas, daugelio mūsiškų poezijos pavasarių ir jam skirtų rinkinių dalyvis ir bendraautorius. 2014-ieji Kristijonui Donelaičiui skirti metai ypač derlingi. Pasirodė dar vienas jo romanas: „Apelsinas peteliškei“ bei antroji poezijos knyga „Pakeliui į Mosėdį“. (Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo **Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorio kūrybos skaitymu** čia: <http://youtu.be/Kep0sSUhogA>)

IS „ŽARSTO RUDENĖLIS VĖL LAPUS ANT TAKO“

Debesio priekaištai

Miglom kopijavęs, formuosiu save,
Panašų į medį aną kepurėtąjį.
Šaknysiuos danguje ir nesiduosiu
Blaškomas: žaibu gąsdinsiu, ledų
Kruša, kad ir kaip, bet panašus
Tapsiu į kepurėtąjį –
Toks jis derlus lyg nuodėmės perteklius,
Ir laumšluotė jo nedarko visaip kaip.
Bene pavyko? Nė iš tolo...
Matyt, per anksti išlijau,
Neviltim juoda ir su vėtrom.

Kas gi tau, laukų svajokli?
Medi, žvilgsniais pamalonintas, kas?
Ko prie manęs,

Dangaus klajūno, nepristojai:
Matei, kaip nematysi – jaunas esu,
Razumėliu mažu, reikėjo patarti.

2014 04 12

Paskutinis išbandymas

Jaučia medžiai: artėja
Pūgos, šaltis, su naktim bežvaigždėm.
Šįkart nemačiom praslinks?
Tai kad ne.

Žiema žiemom, o gal vertėjo
Kraštuos šiltesniuose sudygti jums?
Apsirikot arba:
Reikia ir čia kažkam girgždėti,
Lapus numetus, kvapą užgniaužus,
Laukti ir laukti pavasario saulės
Liūdesy nepelnytam, vėtrų palaužtam,
Jei ką. Žinai, tos negandos...
Daugmaž apmiręs, raivėsi miškas,
Kaip jam ir derėjo.
Tik girios senoliai sielvartauti neskuba,
Nors žiemos pradžia kaip ir kaset,
Nors gyvybė ir juose dar krusteli,
Bet nebe tas –
Rievių daugiau nebus.
Savąją erdvę atiduodate?
O ką daugiau beveiksi...

2014 03 30

Emigrantė dainų šventėje

Tauta trispalvėm
Sutekėjo į Kalnų parko terasas
Pašlovinti buvusių, esamų genčių grožio

Dainomis ir šokiais.
Ilgesio neištverusi,
Pribuvau iš tolybių toliausių,
Su persėdimais, nemiegota naktim.
Čia primirštą lobį aptikusi jaučiuos –
Trūksta žodžių. Tai yra,
Jei norite, džiugesys,
Dar nuostaba, dar kažkas tokio,
Netgi švento, ateinančio
Iš anapus:

ten protėviai,
ten svajonės –

Ir aš tebesu jūsų.
Bendrytės katarsis raibuliais
Lyg vanduo Velykų rytą:
Tikėjaisi, kad bus gražu,
Bet kad šitaip –
Akvarele tu mano!
Lemties išsipildymais gaudinanti...

2014 04 08

Pasibalnojus

Skaistuoless, purkštauti liaukitės –
Anksčiau, vėliau paaukotos būsite:
Tegul jūsų mamos kraupsta...
Nei ta keistuoless meilė gali daug,
Nei grožis nuvystantis,
O štai aistra skrieja zovada:
Ar įstengsite gintis,
Jeigu jūsų ganyklos patiks?

Ei, undine, nusižiūrėta,
Svaigintis kviečiu arčiau bedugnės –
Vien savimi džiaugtis liūdna.

2011 02 20

Paguodos ieškančiam

Kuriam kipšui
Apniukusį žadinu save –
Nepaleidžia

Debesų dulksnynas tirščiausias,
O senatvės kalėjimas norėtų,
Kad pripažinčiau nebūtus nusikaltimus.

Malonumų rogutės
Tebėra pririštos prie sukylų –
Šmėkla parūdijusiu dalgiu
Joms suktis neleidžia.
Kažin gal prašviesėtų,
Jei vėju kada
Sparnuose malūno vėl pasijusčiau?
Nebent anapus, kur, tikiuosi,
Žemiškasis patyrimas
Vis dar gali gyvuoti.

2013 09 19

Grumtynės žygyje

Liūgyno dumblas telkšo pūdamas,
Galimybių jam nėra kitų.
Toksai protingas būdamas,
Ko nuolat blaškaisi tu?

Skalsesnė duona rupi,
Kad tiktai gero raugo.
Kai vargas ne vien savas rūpi,
Kur kas dvasingesnis augi.
Sutarti su savimi sunkiausia
Aplinkybių vėtomam, mėtomam.
Mėgdžiosi pamiškės kaliausę,
Kuri antai perkrypus vėtrose?
Dykra tavyje – ne už kampo,
Neleiski perdėm suvešėti.

Dvasios galiūnais tampama,
Žinant kur jėgų pervirši dėti.

2008 02 11

Vienatvės kūliavirsčiai

Žemaičių pavasario deivė Pergubrė
Slapčiausiuose širdies laštakuose
Kažką ten sumaišė,

Amūro strėlėmis pergėlė,
Į širdį pačią taikosi,
Kad ją kur Pīkolis...

Verčiau ant smaigo
Pasismeigsiu, nes abejonės skaudžios
Vilkais pastūgauja dar vis.
Galva susvaigo...
Ką su tokiu savimi darysiu?

Augusi tarp dilgėlių,
Avietė saldi, tyra?
Nežinau...
Dabar tik stebėtis galiu:
Kodėl, šalpusni, kodėl taip yra?

Turbūt čia pikto pokšto
Sprogmenys tiksi
Prie užrištų Temidės akių.
Kaip sakai –
Į teismą paskutinį neatvyksi?
Nebus tokių...

2010 11 12

Bendravimo alpulys

Tave žodžiais lyg angelas sparnu apklėsiu,
Jaučiu, viena kitai tinkam kalbėjimu tu:
Minutę vieną, dar truputį, dar pašnekėsiu
Ir darbų paliktų imsiuos, aš tuoj.

Kad ir gaisras, karo pradžia – tegu...
Nėr vaisto mudviem ir kažin ar reiktų,
Kaip nėra ir miškams nuo rudens –
Atokaitoj žodžių tiesiog degu.
Ką bežinai kada vėl pasivaidens
Draugė ant tako, nors rėktum.

Išeitų, kad mudvi to paties tikėjimo –

Trumpai atsisveikint ir tu negali.
Ne tam skirtos mūs lūpos,
Kad lauktumei pasišnekėjimo
Vienatvės kameroj sukklusus,
Kaip kokia neįgali.

2014 08 17

Pašiurpintas

Kur tas amžinas paradoksų keistuolis
Dvasinga veido išraiška
Abejonių autostradomis vedantis žmogų,
Vis dar nebaigiantį galvoti minčių,
Kai jam tesinori
Nė už ką nemirti?

Nors sykiais per daug sudėtinga,
Kad ir turinčiam smarvės sofistui,
Neigti save patį,
Tebegalioja pavojus
Seniai išmoktam mele užstrigti:

Jei yra Visagalis, tesukuria akmenį,
Kurio pakelti neįstengtų – a nė krust...

Ir tas akmuo esi tu!?

2014 09 30

*

PILAITĖS BICĪŪLIŪ KŪRYBA

Ona GAIDAMAVIČIŪTĖ – dar vakar pilaitiškė, šiandien – Viršuliškių gyventoja, studijavo lituanistiką ir menotyra, darbuojasi laikraščio „Mokslo Lietuva“ redakcijoje ir Lietuvos kultūros tyrimų institute. Debiutuoja mūsų leidinyje. Anksčiau jos kūryba spausdinta almanache „Varpai“, žurnale „Bajoras“. Ona Gaidamavičiūtė apie meną, kūrybą ir save: „MENAS man – tai laisvės ir kūrybos erdvė, perteikianti subtiliausius žmogaus dvasios virpesius, terpė, atverianti meditacijos, taip pat ir vizijų erdvę. Tai – sfera, kurioje susilieja praeitis ir dabartis, šiapusybė ir anapusybė, pasaulio ir vidinės erdvės patirtis. Nuo pat ankstyvos vaikystės mane lydi dailė: piešiu nuo trejų... O rašyti poeziją pradėjau mirus Mamai, tuomet buvau 20-ies“. (Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia: http://youtu.be/cS0N8GVG_a00)

Iš „BALTOS SNAIGĖS SALDŲ MIEGĄ TVERIA“

Giesmė

Pilkosios pečialindos tyli giesmė –
Cilp calp cilp cilp calp –
Lyg upokšnio čiurlenimas
Suvirpinaa širdį...
Tai tekantis laikas
Iš gyvenimo į mirtį,

Iš mirties į gyvenimą...

Laikas sustoja ant slenksčio,
Kur tėvų, protėvių pėdos įmintos,
Ištirpydamas jų akių šviesą
Tūkstantmečių žolynų take...

Išeisiu...

Aš išeisiu paskui žvaigždę vakarę
Sidabriniu Paukščių keliu...
Bus užgesę violetinės vakaro ūkanos
Ir giesmė griežlelės nutilus...

Ilgesys

Nuo ilgesio,
Laukimo
Sudrėko plaukai...
Kur Tujen?
Žybsi žvaigždelės...

Ruduo...

Rasa
Nukritus
Ant lapų...
Verkia
Dangus ir širdis...
Kartu...

Virsmas

(Skiriu Jonui Čepui)

Vasaros ir rudenio sankirtos naktį
Žiogams grojant džiazą,
Žybsint troleibusų laidams

Krentant melsviesiems drugiams...
Ant asfalto...
Sprogsta galaktikos,
Veriasi ertmės,
Juodosios skylės ir melsvosios gelmės,
Piešiant Tavo tykųjį veidą
Sidabruotos delčios peizaže...

Šviesos ir šešėlių žaismas
Bičių giedojimo prisigėrusiose
Tūkstantmetėse liepose
Ankstyvą vasaros rytą.
Melancholiški lietaus lašų akordai
Medžių jauki šneka
Vėlų rudenio vakarą.

Mielasai drugy – sidabrini baltuk,
Virš aukščiausios Misionierių vienuolyno obels.
Tavo skrydžio trajektorija tokia ilga,
O gyvenimo – trumpa...

Prisiminimas

Vieną skubantį rudenio vakarą
Praėjau pro žmogų.
O krentančių lapų puokštė
Jo rankose
Tebešviečia iki šiolei...

Kaip surinkti, sunešti į kalbos avilį
Išsibarsčiusius vėjo genamus žodžius –
– lapus – frazes – mintis –
kad jie suskambėtų,
kad pražystų?

Gėlės

Gėlės,
Jūs mano gėlės,
Jūsų atviras žvilgsnis į mano sielą...

Gėlės,
Tūkstančiai jūsų spalvotų saulių – akių –
Šviečiate man,
Šypsotės manajai nakčiai...
Gėlės,
Mano tyliosios sesės,
Kviečiu jus vardu
Ateiti į ežero gelmę,
Kur sraigės kriauklėje
Miega mano slaptosios mintys,
Kur auga mano vienvė...

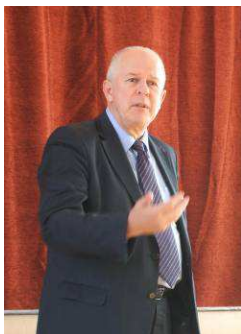
Nespėjau išsaugoti dovanos,
Su meile man duotos.
Nuvyto ji pakeliui namo...

Svajonė buvo per ilga...

Šimtą kartų tikėtis, viltis ir laukti
Ir vis atsimušti į lango stiklą...
Kitoje lango pusėje – tavo veidas,
Apšviestas saulės ir bičių dūzgimo...
O kamane,
Motin mano...

Kaip suspėti sustabdyti mirksnį?
Aure, kaštonai jau nužydėjo...
Sninga žiedlapiiais...

Trokšti, brolau,
Angeliškos būties,
Paukščių dangaus,
Šviesos,
Gaivios upokšnių erčios...
Bet vis atsimuši į savojo „aš“ žabangas,
Netobulumą savo...
Kaip tada pamilti?

Algirdas SAUDARGAS – Lietuvos politinis bei visuomenės veikėjas, signataras, vienas iš Lietuvos krikščionių demokratų partijos atkūrėjų, keliose nepriklausomos Lietuvos vyriausybėse buvo užsienio reikalų ministru, Kauno medicinos institute studijavo biofiziką, dėstė aukštosiose mokyklose, šiuo metu Europos Parlamento narys. Debiutuoja Pilaitės pavasariui skirtame leidinyje. 2014-aisiais pasirodė jo knyga „Apie tautą ir jos valstybę“, kurioje nemažai poezijos.

IŠ „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Einančiam šalia

Pažvelk netyčia pro plyšelį,
Palikęs nutryptąjį kelią.
Išvysi – žmonės kaip visi
Tik sieja juos viltis drąši.

Pabelsk netyčia tris kartus,
Užmiršęs žemiškus turtus.

Išgirsi tylų, tylų aidą,
Kuris numaldo sielos vaidą.

Praverk netyčia tas duris,
Nėra pabaisos – nepraris.
Ten tik ramybės vėjas siaudžia
Ir švelnią meilės giją audžia.

1979 kovas

Ar Tu žinai?

Ar Tu žinai, kaip gera nieko nebijoti,
Kai viskas surėdyta tobulam plane,
Kada nereikia melstis nė svajoti,
Vien tik žiūrėt į savo veidą
drumzlinam klane?

Ar Tu žinai, kaip nesunku mylėti
Gėles be kvapo, jūrą be bangų,
Arba kaip lengva ašarą išlieti
Prie seno kapo tarp gerų draugų?

Jeigu žinai ir Tau dar nekartu,
Neatsigręžk, kad nesukluptum kartais,

Nes tenais, nors nesibeldei Tu,
Jau tyliai veriasi pragaro vartai...

1978 gruodis

Rūpintojėlis

Sako, pasauly numirė Dievas,
Jo nebemato nei girios, nei pievos.
Tuščios bažnyčios, nuobodūs altoriai,
Vaikšto žmogus pasistiebęs, neoriai.

Sako, kad Dievo niekuomet nebuvo,
Jis tik netyčia žmogui užkliuvo.
Mažas grumstelis, vos kelios raidės...
Užpūtė liepsną – beliko tik aidas.

Sako, išėjo, daugiau neateis,
Griausmingąją dieną mūsų neteis.
Likom vieni, lyg žolytė ant kelio,
Greitai ims lyti, sumigo karaliai...

Sėdi Dievulis po stogeliu,
Smakrą parėmęs, rūpinas baisiai,
Kas gi ateina tuo takeliu,
Ar tik ne tas, kur jam pražūtį taisė?
1979 sausis

Ne aikštėse, ne gatvėje,
Minios pritvinkusioj
Ne vėliavų plazdėjime,
Ne šūkiuose
Gyvybė Lietuvos.
Tik nuolankioj rimty
Galvoj palinkusioj
Jos vardą lūpos ištaria vos, vos...

Ne darbo žygiuose,
Ne aistrose šaunuolių
Su paakiais pabrinkusiais
Ne talente už skatikus parduotam
Lietuvos šlovė.
Tiktai liūdnoj dainoj
Kelias širdis surinkusioj
Kur kviečia prisijungti ir Tave.

1981

Laikas

Kasdien, kasdien, kasdien, kasdien
Žinia atskrieja ir pradingsta.
Kartėlis pasilieka vien
Ir tuojau pat ledan sustingsta.
Ir vėl, ir vėl, ir vėl, ir vėl
Akimirkos pro pirštus byra.
Jau nebeklausiamo, kodėl
Žalia viršūnė žemėn svyra.

Gilyn, gilyn, gilyn, gilyn
Aštri strėlė į širdį sminga.
Vis teka upė paslaptin
Per klonį stebuklingą...

1979 vasaris

Vėjo kapas

Tylu po liepomis be galo
Ten, kur palaidotas vėjas.
Tarytum sėdasi už stalo
Tas pats, kuris seniai išėjo.

Kuris išėjo vėjo pasitikti
Ir niekuomet nesitikėjo vienas likti...

Kuris per vėtrą kvietė lietų
Nuplaut rankas, kad nesopėtų –
Jos sėjo vėją, pjovė audrą,
Gelmėn gramzdino karčią raudą.

Bet vėjas mirė Lietuje...
Tik Vaivos juosta danguje
Skubiai parodyti spėjo
Ten, kur palaidotas vėjas.

1984 birželis

Mokytojai

Neatspėjo mįslės vėjo,
Nenuskynė žiedo,
Pilku takeliu nuėjo,
Kur saulelė rieda.
Nutylėjo beržo šneką,
Nebarė griaustinio.
Paklebeno zylė šaką
Kąsnio paskutinio.

Nesuspėjo, ten kur skriejo
Laimės paukštis.
Tyliai lūpos sukrutėjo
Meilės šauktis.

1982 sausis

Jurga JURGULIENĖ – karoliniškietė, debiutavusi 2013-ųjų metų Pilaitės poezijos pavasariui skirtame leidinyje, save pristato: „Esu vanduo /arba banga, /kada pakyla vėjas... /esu beviltiškas ruduo, pavasarį įsimylėjęs... /esu ugnis ir juodas židynys, /kada tamsi naktis už lango, /esu maža, maža vinis beribėje visatoje /Kūrėjo rankoje..“.

Iš „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

...aš nieko neturiu,
tik keistą debesį, kuris nulijo,
dar rožės žiedlapį
kuris nukrito po lietaus
ir saulės spindulį,
kuris nakties nebijo,
kai atsikėlęs pirmas
žvelgia iš dangaus...
aš nieko neturiu
tik rasą – žalią, žalią
ir baltą sniegą vidury žiemos
dar žemuoges pirmas
visai gale birželio
ir tikrą aidą ten aukštai, kalnuos.....
o taip.. turiu dar žodį
ir dar mintį,
svajonę,
dūkstančią tarp pievos dobilų
ir paslaptį turiu,
kurią reikės įminti,
įbridus sielos upėn,
kur ne juokais gilu

Braidymai

Brendam per smalą,
tarsi per sniegą,
pėdos palieka
smaloj it sniege,
krentam ir bėgam,
nubundam, užmiegam
ir pasiklystam
laike – ne laike...
Brendam per vandenį,
tarsi per ugnį,
žarijos it akmenys
slepias giliai,
krentam ir bėgam,
užmiegam bedugnėj
ir pasiklystam
žolėj – ne žolėj...
Brendam per sapną,
tarsi per rūką,
krentam ir bėgam,
nubundam nakty,
pėdos palieka
ir vanagas sukas,
kol tebebraidom
stoty – ne stoty...
...Tarp pasaulio stogo
ir pasaulio krašto
laiko juostą audžia
bitės avily,
tarp akių ir pirštų
keistas Brailio raštas –
neša jį lyg žinią
vėjai keturi...
Tarp pasaulio stogo
ir pasaulio krašto
lopšines dainuoja
aidas virš kalnų
tiems, kurie užmigo,

nepažinę rašto
ir tiems, kurie prabudo
toli nuo namų...

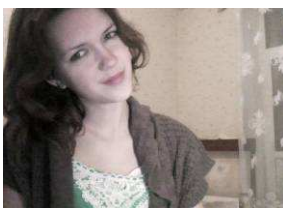
Šiandien

Šiandien aš budelis
arba auka,
o gal kažkas tarp jų,
pražydęs krūmas
arba nulaužta šaka,
o gal kažkas, kas už spyglių...
Šiandien aš šiapus
arba kitoj pusėj,
o gal – nei ten, nei ten,
atrodo, regis
nenukriaustum musės,
o gal nukriaustum,
kad tik išgyvent...
Šiandien aš žemė
arba dangus,
o gal kažkas tarp jų –
esu žmogus,
tiktai žmogus
vis rašantis krauju...

Atspindys

Tu – veidrodis,
o aš – tik tavo atspindys,
lyg vandenyne
ar stiklinėje arbatos,
kai aš plaštakė pievoje,
tu – virš laukų drugys
ir horizontai mums
vienodai matos...

Kai tu šypsaisi,
aš juokiuos,
kai tu verki,
pravirksta mano rankos
ir saulės spinduliuos karštuos
kartu atspindim
žydrą dangų...
Tu – veidrodis,
o aš tik atspindys jame,
lyg dvi planetos
tarp planetų,
pasaulis mūsų lyg kine
dvi vietos salėj
tarp daugybės vietų...

Donata STANCELYTĖ – kilusi iš Dzūkijos sostinės – Alytaus. Mokosi Gamtos mokslų fakultete, tad jai „gamta – nuostabus įkvėpimo šaltinis, kai galima pasinerti į apmąstymų sūkurį, o dėliojant mintis, – kurti savitą pasaulį, justi vidinę pusiausvyrą, širdį užplūstančią kūrybinę šilumą“. Nors eiles rašo nelabai seniai, jau priklauso Vilniaus universiteto „Rašytojų klubui“, o 2013-aisiais debiutavo Pilaitės poezijos pavasariui skirtame leidinyje.

IŠ „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Už nebūties pavasaris
nėra
o gal net niekadoms nebuvo
bet paprastai

įprastai sugrįžta
pavymui

vos būčiai sužaliavus
vos garsams atgijus

štai
kopiu aukštyn
stiebiuosi tavo saulės link

lyg tas
gegužės apkerėtas

taip palengva
atgarsį įgavęs

atgimimo aidas

imlus ir įžvalgus
tarsi
nenuginčijama tiesa tikrovės
atspindy

žvelgiu nurimsta įsitempęs
tavo veidas

ir sielos nebevaržo
ankšti riboti
pančiai

kai pražydusi viltis
gegužės apkerėta
ištikimavasariui

aplanko mus pasaulio
vaizdiny

Baltais potėpiais po juodą erdvę

Užpildysiu, tą plytinčią
tuštumą,
Kasdienybės šurmulyje.
Pavaišinsiu juodą rašalo
dėmę bet kuo:
raidėmis, skaičiais, viltim!
Spalvomis...

Nuspalvosiu ilgesį,
paryškinsiu
Nublukusį lietų,
Stebėsiu akylai,
Rašalo dėmę, kad
nebesiplėstų.
Tikiu, greitai išsiskirstys ir
nebeliks
Tamsių varnų
Šviesiame sniego pursle.

Rausta dangus,
Ir medžių šakos debesis apraizgo.

Apraizgo it sidabrinės gijos,
Puslapius svajų.

Stebiu, kaip vakarėjant,
melsvuos skliautuos nurimsta mostai,
Debesis siekiančių strėlių.

Strėlių, kurių antgaliai
dengti perlamutru,
Veria jos šokį liaunų šakų.

O mano žvilgsnyje – tylu, jauku.

Jaučiu, kaip šilkinės gijos
apgaubia puslap

ius svajų.

Pavasarijant

Suklupti, pakilti, bėgti, stebėtis,
Viziją regėti.
Sudiržusias rankas, pavargusią sielą,
Melodingų garsų aiduose gaivinti.
Sustoti, įsiklausyti,
Širdimi patikėti.
Užmerkti akis, pajusti šiltą vėjo gūσιο dvelksmą,
Pavasarijantį pasaulį iš naujo pažinti.
Nebesukubėti...

Tautvydas VENCIOUS – pilaitiškis, Vilniaus universiteto socialinės politikos I kurso studentas, debiutuoja šiame leidinyje.

Iš „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Sudie! Jau bąlančių vyšnių žiedai apvytę...
Sudie! Jau bitės kiekvieną žiedą išbučiavo
Ir šita ramuma, tylą, svaigumas užliūliavo...
Sugrįžk širdin, pavasari, nerimastingas ir
sparnuotas...

O aš dar čia, nors ir naktis gamtos didybę slepia,
Nors net ir tau manęs nereikia...
Alsuok, kvėpuok čionai, kol dar krūtinę slegia
Jausmai pavasariniai, kol dar mintys neaptėmę...
Klausau, klausau...bet tavo balso negirdžiu,
Jau laukti nebeverta – netgi neliūdžiu...
Kaip ir pavasario džiaugsmas ateina ir išėina,
Taip ir jausmai, belaukiant atsako praėina...

Gyventi negaliu be vyšnių žiedlapių,
Pavasaris Tavas mintis atplukdo...
Užtenka užmiršimo, kam kentėt,
Jeigu jaučiu, kaip sielos tyliai šnabždas...
Ir taip pasikartoja... pašėlusiu greičiu
Mūs laikas lekia... nusineša svajones,
Kadaisė aukcione neparduotas,
Turguj nieks nepirko ir vėlei pasilikom...

Kaip skausmą lemta iškentėt,
Akis užmerkt numirus – viskas...
O vyšnios vėl pražydo po langais,
Žiūrėk ir stoglangy dangaus lelijos...
Gal ašarom palaistyt sodą?
Gal tyliai vėl pamiršt ši įkvėpimą,
Gyvenimo sūpuoklių apsvaigimą?
Vyšnias nupjaut... o žmogui pasilikit paminklą...

Pasaulio vartai žmogui uždari
Paklyst bijau vedžiojamas vienatvės
Neklausk kada tikėjau tavimi
Numirt galiu sapne pilnatvės...

Balsuos pavasario ištirpusioj tyloj
Negrįžta mostu kviestas rytas
Ištirpę mano žodžiai rytmetinėje aušroj
Paliks tiktai eiles klevams skaitytas...

Šaltis sustingdė visą gyvybę,
Laikas pasiglemžė mūsų stiprybę
Gedulo maršai medžiams užgroja,
O mes net girdėt jų nenorim...
Naują galybę sieloj atrasiu,
Kitą gyvenimo lapą atversiu.
Varpo jau dūžiai kviečia visus,
Kelkis ir eiki, žmogau nedrąsus.

Ranką ištieski ir šalčiui ir laikui,
Mūs palydovais lai jie teeina,
Nes tik su jais tu neužmirši –
Esi tik žmogus ir viskas tuo baigias...

Aš noriu likimo – amžino kopimo,
Kaip boružė lieknąja smilga irias...
Žolės šnarėjime, upelio almejime,
Vienatvės dykynėj, pavasariniam sode.

Minčių pliūpsnis, šaltinio vandens gurkšnis.
Aptemus horizontui šviesoj širdies,
Suklupęs lauki ankstesnio baigties,
Versmės šaltos, saulės ugnies.

Ir sudėtinga, rodos, liūdėti laukiant,
Šiandieną noris žvilgsniu paliest
Neapykantos rožynus, nežinomus viržynus,
Draugystei likus tik stagaru vilties.

Ir lauk paminklo, giesmė nutilo,
Lavinos sniego užgrius, bet kvies
Šviesa sužibus... Ramybės laukęs –
Nelauk likimo, to amžino kopimo...

Aš noriu grįžti,
Bijau suklysti
Vienam išeinant
Tave pakviest...
Nerasi nieko –
Stiklinę pieno,

Vaikystės aido
Tuščius balsus.

Tikiu likimo,
Žmogaus mirimo,
Akmens skilimo –
Žolės augime...
Turtingiems verkti,
Vargingiems šelpti,
Saviems išėiti,
Netarus *s u d i e*...

Ir *a č i ū* būčiai –
Nebaisios kliūtys,
Tik gatvėjų spūstys –
Nespėsiu pareit...

Balsai... ne vien žmonių balsai...
Nebūna... nebūna niekad per vėlai.
Jei vėjas tavo plaukus dar šiurena
Pasaulis sukas su tavim tikrai...
Mėnulis... skaistus Mėnulis pilnaties...
Ir nulis... dar vienas nulis link tavos širdies...
Ne tuštuma... užmerk akis ir tu šalia
Ši vienuma kartu su tavo akimis nakties fone...
Kartoju... ir užgesinęs šviesą vėl galvoju...
Klaidžiais raukšlelių vingiais vangiai,
Prabėgs sekundė kiekviena nekantriai...
Einu... Tarsi tykoju grobio, nes jaučiu...
Nedaug beliko laukti, viskas – Tu.
Žiedai nuvytę, bet mes čia abu...

Vitoldas VITKOVSKIS – Vilniaus universiteto studentas, šioje *Alma Mater* neoficialaus rašytojų klubo iniciatorius, turintis neilgą eilių kūrimo praktiką, bet spėjęs savo poezija pasidalinti Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos tinklapyje, surengtame Adomo Mickevičiaus muziejaus konkurse, studentiškame laikraštyje „Universitas Vilnesis“, žavisi Vytautu Mačerniu, tad vienas kitas eilėraštis gimsta ir šio poeto dvasioje.

IŠ „PAVASARIS ŽEMĘ JAU KELIA“

Bėgti

Vėl šypsausi. Skūstis būviu negaliu,
Nors ir gyvenu iliuzijoj margoj.
Bet grįžta vėlės tų dienų,
Kai buvau mylimas bėdoj.

Dieną pakeičia naktis žvaigždėta,
Ir nuo knygos lapų nupučiu dulkes.
Skaitau vėl juodus puslapius iš lėto,
Negaliu net verkt. Kaip varnas grūdus, atmintį
aplest.

Pagaliau! Paukščiai iš pietų atskrido
Ir ievos pumpuras aukščiau šalnos iškilo.
Toliais varpai skamba linksmoj gaidoj...

Knygą užverčiu, sočiai įkvėpti ketinu,
Žvelgiu į rojaus tamsą aukštumoj.
Vėl šypsausi. Skūstis būviu negaliu.

Raitelis be galvos

Aš joju savo juodu žirgu
Per krūmus, kalvas, kvarcu grįstus takus.
Niekinau tuos ir žeminau kartu,
Katrus kirtau, tikėjęs kliūčių, kad nebus.
Joju aš į tamsų mišką,
Joju saulėgražų taku.
Ten gal bus kažkas vertingo,
Bet blizgučių nerandu.
Sūkury gyvenimo intrigu
Man nė motais, ko man stinga.
Gaunu tai, kas man patinka.

Kertu galvas lyg baudėjas
Jodamas į kasdienybės rimą,
Ogi kažkada paties riedėjo...

Aš dažnai sau prieštarauju
Ir dažnai nežinau kodėl.
Už ir prieš mintys kariauja
Neįžiūrint pažadėtosis baigties.
Galbūt viskas vyksta neveltui?
Šituo įsitikinu dažnai.
Bet ko vėliau man ateity laukti
Iš gyvenimo tuščiai?

O gal viską valdo atsitiktinumai?
Tarsi uolos tėkmioj upėj –
Upės nešami trenkiamės akmenin,
jos pakeičia mūs kursą.

Ir šitaip esant bloškiamiem nuklystam.
Kuo mums tikėt šioj nuodėmių virtuvėj
Aš abejoju ar kažkada sau atsakysiu.

Alchemija

Kūnas – indas, į kurį sumaišo
Dievas krūvą kontrastingų medžiagų.
Dažnai įgauna tirpalas kiek baisų,
Kiek žavinį derinį spalvų.

Žiūri, stebisi savo moksliniais darbais
Išvysdamas kintančią struktūrą.
Ir nesvarbu, kad kūnas visais vargais
Kenčia tirpalo svyruojančią temperatūrą.

Tačiau turėjo Dievas ir kilnių tikslų –
Iš *ferrum* pagaminti *aurum* tirpalų.
Sukūrė tauriuosius, bet ir čia buvo bėdų:

Jie nereagavo su niekuo pasauly.
Taip metams bėgant vidury kančių
Išnyko vienišieji *homo aurum*.

**MUS
DONELAIČIO
„METAI“
LANKĖ
JO
METŲ
NEPASKELBUS**

*

PILAITĖS SUAUGUSIŲ KŪRYBA

Albertas ANTANAVIČIUS – pilaitiškis, lituanistas, žurnalistas, poetas, bardas (pagal savo eiles kuriantis muziką ar jas dainuojantis žmogus), vadinamas lietuviškuoju Šekspyru (šis jo kūrybinis vardas siejasi su bytninkų ir hiپیų poetų era Lietuvoje), kurio eilėms muziką rašo ir profesionalai (yra pasirodęs ne vienas toks muzikinis albumas), o jos skelbtos visuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorio kūrybos bardišku atlikimu čia: <http://youtu.be/S7AuxfFm2g>)**

Vasargalio galudienis

Galudienį tolimas kalnas
Rita saulę – raudoną ir basą.
Galudienį ant kalno varnas
Saulės uogą be gailėsčio lesa,

O aš sėdžiu prie tėviškės upės –
Įsimetęs į tarpdantę šiaudą, –
Ir man niekas pasauly nerūpi,
Jeigu niekam pasauly neskauda;

Ir man niekas pasauly nerūpi,
Jeigu viskas pasaulyje dera –
Aš tik sėdžiu prie tėviškės upės
Ir man gera, kad tėviškei gera.

Galudienį paupio alksniai
Nuo kaitros arba prietemos alpsta.
Galudienį varnas negarsiai
Kala viņį į vasaros karštą,
O aš stoviu įbridęs į rūką –
Varnui kosčiojant lyg iš klavyro, –

Ir laikau prieš save atviruką
Su saulėlydžiu virš seno šilo;
Ir man visą pasaulį atstoja
Vienas tėviškės vakaro sprindis, –
Šiek tiek pragaras ir šiek tiek rojus, –
Per ugnį, per žolę, per grindinį...

Kad ir kaip kam atrodytų kvaila,
Atvirukas nuo tėviškės lauko
Mano laimę kaip koks X failas, –
Kol aš gyvas, – augina ir saugo;

Mano laimę kaip koks X failas, –
Kol aš gyvas, – augina ir saugo
Mielas tarsi vaikigaliui žaislas
Atvirukas nuo tėviškės lauko;

Mano laimę kaip koks XX failas
Saugo vasarai žengiant į rudenį
Mielas tarsi vaikigaliui žaislas
Atvirukas iš gyvo galudienio - - -

Daiva ČERVOKIENĖ – pilaitiškė, žurnalistė, ne vieno publicistinio konkurso laureatė, 2003-aisiais išleido pasaką vaikams „Boružės skrydis“, nuo 2011-ųjų jos eilės ir miniatiūros skelbiamos Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose.

Padėkokim malda

Duona – laukas,
Duona – šeima,
Jau sužėlė lyg meilė
Žiemkenčių žaluma.

Duona – darbas,
Duona – darna,
Nuplasnojo lyg bangos
Rugio varpos branda.
Duona – džiaugsmas,

Duona – skalsa,
Jau ant stalo ją raikom,
Padėkokim malda.

Ferdinandas JAKŠYS – pilaitiškis, žinomas aktorius ir režisierius, ilgametis „Senjorų teatro“ vadovas, poetų klasikų skaitovas, savo grožine kūryba debiutavo Pilaitės poezijos pavasariui skirtame leidinyje 2008-aisiais. (**Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorio kūrybos skaitymu čia: <http://youtu.be/mFawy3RXHpw>**)

Rytmetys

Saulėteka ...
Klaupiuosi prieš ją
Ir sakau: „Salve Dievui!“

Vasaros saulėtekis!..
Pamirštu žodžius
Maldoj rytinėj.

Guliu žolėj,
Dangus ir siela
Skamba plieno garsu.

Svajonės debesyse.
Nepasiekiamos.

Nuplaukiančios.
Malonu ne ten,
Kur visko krūvomis,
O ten, kur įvairu.
– Čiūčia liūlia, mažuti, –
Lopšinės gaida.
Keliai, keliai, vis keliai...

Julija LAŠINSKAITĖ – pilaitiškė, Pilaitėje mokėsi pradinėse klasėse, o vėliau Vilniaus jėzuitų gimnazijoje. Vilniaus universitete studijavo mediciną. Eiliuoti pradėjo besimokydama pradinėse klasėse. Kūryba dalinasi interneto svetainėse. Yra ne vieno jaunųjų meninio žodžio konkurso dalyvė. Pilaitės poezijos pavasariams skirtame leidinyje debiutavo 2009-aisiais.

pavasaris
taip stipriai, kad
 prakiūra užtvankos
taip stipriai, kad
 suskeldėja ledai
ir ižas šįkart man
 tvirtai po kojom
 laikos
ir bėgu
 taip lengvai
 lengvai
 lengvai

Vanda MARCINKEVIČIŪTĖ-PIPIRIENĖ – pilaitiškė, gimė 1966 metais birželio 6 d. Zarasų rajone, mirė 2014 metais gruodžio 2 d. Eilėraščius rašė nuo vaikystės. Jos kūryba spausdinta Zarasų periodinėje spaudoje ir Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose, pradedant pirmuoju, pasirodžiusiu 2004-aisiais.

Lietuvos rauda

Kai lankose nuvysta gėlių žiedynai,
Kai saulė skęsta ežere plačiam –
Atrodo, jog pasaulio žemynai –
Išsiskiria ir vėl susiliečia.

Gamta visur vienoda (kai tik ją pažįsti) ir skirtinga...
Kokia ji – svetimuos kraštuos?
Pati mieliausia tėviškėj – tėviškėj lemingoj
Ir močiutės audimų raštuos.

Lietuviai esam mes, juk Lietuvoj gyvenam,
Čia protėvių tauri dvasia...
Mes menam juos, ir remiamės nuo seno
Tais, kurie išėję į dausas.
Tai jų jėga mus įkvepia gyventi
Kai taip sunku, net sielą skauda...
...Nenorim niekur išvažiuot – mes turi čia pasenti –
Ir išgirsti laidotuvių raudą...

Danutė MAKUŠKIENĖ – pilaitiškės, pagal išsilavinimą felčerės, išėjusios pensijon, bet dirbančios Lietuvos dailės muziejuje, kurios protėviai carų laikais už spaudos gimtąja kalba platinimą buvo ištremti į Sibirą, eilės skelbtos beveik visuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. (Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia: http://youtu.be/3r3ZIC_LER4)

Atgimimas

Koks nuostabus pasaulis tas –
Ankstyvas pavasaris,
Kai medžių pumpurai
Ima skleistis.

Ir žemės toks gaivus kvapas,
Žibučių melsvas žydėjimas.
Paslaptingas miško ošimas,
Kaip švelnus meilės išpažinimas.
O beržas nuleidęs šakas,
Žalsvu šydu apsigaubęs
Laukia mylimo draugo, –
Paukštelio linksmo čiulbėjimo.

Per debesis skverbiasi saulė.
Ir vaiskūs jos spinduliai.

Jie tirpdo ir sniegą, ir ledą,
Sušildo mus širdis karštai.

Vytautas PELAKAUSKAS – pilaitiškis, sovietmečiu Vilniaus universitete studijavo chemiją. Po studijų, dirbdamas Vilniaus mikroelektronikos įmonėje „Venta“, įsitraukė į Sąjūdžio veiklą. Jis – ne vieno videofilmo autorius, publicistas. Aktyvus Lietuvos žaliųjų judėjimo narys, ilgametis VO „Pilaitės bendruomenė“ tarybos narys, laikraščio „Žalioji Lietuva“ bendraautorius. Šiuo metu gilinasi į vandens išvalymo nuo kenksmingų medžiagų problemas. Jo grožinė kūryba skelbta Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorio kūrybos skaitymu čia: <http://youtu.be/UmpRXpXsB0g>)**

)

Išmirusių bičių medus

Lietuviški žodžiai,
Lietuviškos raidės –
Ir kas jus dėlios?
Senoliai juk baigias.
Jaunimas? Ar grįš atgalios?
Ar grįš suviliotas pasaulio stebuklų,
Lėkimo, naudos...
Į tėviškės sodžių – tylų ir kuklų,
Pilną motulės maldos.

Čia burias Kalėdom seneliai kas metai,
Ir užstalė – dar netuščia,
Nors... pernai penkiolika, šiemet... tik dešimt
Sodybų susirenka čia.
Lietuviški žodžiai! Lietuviškos raidės!
Kas jūsų gedės?
Žodyną ištraukę, pavartę, užvertę
Atgal į lentyną padės.
Ar kas kada nors paragaus
Išmirusių bičių medaus?

Elena SAKALAUSKAITĖ – pilaitiškė, pradėjo eiles rašyti vaikystėje. Studijavo Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centre. Nepraleidžia progos dalyvauti literatūriniuose renginiuose: įvairiausiuose skaitymuose, vakaronėse. Dažnai savo kūrybą pristato ir kitokiuose renginiuose, pavyzdžiui, tokiuose kaip „Jaunųjų literatų ir dailininkų debiutas Šeteniuose 2003“. Pirmą kartą jos eilės paskelbtos Pilaitės poezijos pavasariams skirtame leidinyje 2006-aisiais.

Laikas praslysta tarp mano pirštų
Kaip apipuvusių pernykščių lapų krūvelė
Pučiama vėjo,
Nemaloni savo irimo dvoku,
Graudžiai primenanti
Praėjusią gražią, žaliuojančią egzistenciją,
Tą, kurią išgyveno – o, kokia liūdna – ,
Ir net tą,

Kurios neišgyveno –
O, kokia ji skaudi...

Pernykščių lapų puvimas...
Praėjusių neišgyventų, neišjaustų,
Pamestų dienų...
Širdį draskanti nuoskauda...

Todėl žiūrėsiu į juos,
Šiuometinius lapus,
Atvėrus akis
Plačiai plačiai,
Kad išgyvenčiau
Jų sprogi stebuklą,
Augimo grožį,
Geltimo metamorfozę,
Visą vėjyje virpančią jų būtį!
Ir kai jie gulės
Kitąmet
Pūvantys,
Vėjo plaikstomi,
Jų kvapas įskels man ilgesį,
Liūdesį,
Prisiminimus,
Bet ir džiaugsmą,
Nes mačiau,
Kaip jie žaliavo!

Vanda SAKALAUSKIENĖ – pilaitiškė dailininkė-keramikė, pedagogė, psichologė, daugelio labdarinių projektų vykdytoja, bardė: pati rašo ir atlieka dainas, kurių melodijas dažnai sugroja sūnus Jonas, profesionalus muzikas, išaugęs iki populiarios vokalo grupės „el Fuego“ atlikėjų. Jos eilės išspausdintos beveik visuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose.

Pavasariniam ryto danguje
Visos žvaigždės slepiasi,
Pražysta meilė žiedu širdyje,
Jai liepsnot įsakiusi.
Priimki, tu,
Į širdį ją,
Neregimą,
Negirdimą,
Kaip ašarą,
Kaip ilgesį,
Kaip žemės šypsnį žieduose.

Ateina medžiai tiesiai į mane –
Ilgesingas mūsų žemės balsas.
Ką jie byloja tyloje, –
Kas supras, o kas paklaus?

O meilė – ji
Versmė gili,
Paukščio giesmė
Atklydusi,
Kaip ašara,
Kaip švyturys,

Skausmu sužibęs kelyje.

Begęstančios žaros rausva skraiste,
Pavargus saulė užsiklos,
Nakties juodam bekraščiam danguje,
Baltaisiais žaibais viltis skrajos.

Priimki, tu,
Į širdį ją,
Neregimą,
Negirdimą,
Toli, toli paklydusią
Baltuos svajonių laivuose.

Jonas ŠARLAUSKAS – Vilniaus universitete veikusio fantastinės kūrybos klubo „Dorado“, įsisteigusio dar 1979 metais, narys, gamtos mokslų daktaras. Jo posmai ir miniatiūros spausdintos beveik visuose Pilaitės poezijos pavasariui skirtuose leidiniuose.

Senis ir žėrintis taškas

Senas, barzdotas vyras garbanotais plaukais, besidriekiančiais iki pat pečių, stovėjo ant paties jūros kranto ir mašliai žvelgė kažkur tolyn, link horizonto. Vanduo vos girdimai šnarėjo, lengvai teliūškuodamasis prie jo kojų, o jūros paviršius buvo ramus ir lygus. Uolėtas ir akmenuotas krantas iš karto staigiai leidosi gilyn, ir vanduo atrodėtamsiai mėlynas. Sidabriniais debesimis nuklotas dangus palengva tamsėdamas ir į gydamas švinių atspalvį driekėsi tolyn, kur jūra ir dangus, neišvengiamai artėdami link

vienas kito, susiliejo, pagimdydami tik tiesiai grakščią liniją. Ramios, išblukusios vyro akys buvo nukreiptos kaip tik ten, o jo žvilgsnis slydo horizontu. Ten, atsiradę tarsi iš niekur, o gal iš tos slegiančios ramybės, sukosi vienas netoli kito du vertikalūs pilkšvi oro sūkuriiai. Jie, sukdamiesi priešinga kryptimi, palengva artėjo vienas link kito, o kartu ir į kranto pusę. Netikėtai likusiam tarp jų viduryje atsirado baltas žerintis taškas. Jis greitai plėtėsi į šalis, tapdamas skaisčia švytinčia sidabrine linija, sujungusia abu sūkurius. Sausas trumpas trakstelėjimas priminė garsą, kaip plyšta vėjo gūσιο neatlaikiusi burė. Taip ir erdvė tarp dviejų sūkurių staiga tarsi perplyšo, ir balta šviesa nutvieskė visą dangų, jūrą ir krantą. Po akimirkos vėl viskas pasikeitė, – išnyko lyg nebuvo abu sūkuriai, ir jūra vėl plytėjo rami, tamsiai mėlyna, o dangus driekės sidabrinėm plunksnom... Tik krante jau nieko nebebuvo.

Lida TAMULEVIČIENĖ – pilaitiškė, iš pašaukimo dirba Vilniaus universiteto bibliotekoje, eiles pradėjo rašyti besimokydama pradinėse klasėse. Jos skelbtos mokyklos sienlaikraštyje ir beveik visuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorės kūrybos skaitymu čia:**

http://youtu.be/3r3ZIC_LER4)

Pavasaris kaime

Tos amžinos pavasario varžytinės,
Sustoję medžiai galynėjas,
Kuris pirma, kuris didesnę pumpurą sukroves,

Kuris greičiau link vasaros artėja.
Žibutės žiedelis melsvai susigėdęs
Prie kiškio kopūsto lapo prigludo.
Ant seno kelmelio šeškas neėdęs,
O karklo kačiukai nuo saulės pablūdo.

Štai gandras atskridęs linksmai sukalena.
Gegutė kukuoja ir nuolat meluoja.
Perkūno oželis raiste sumekena.
Vištelė vištidėj linksmai kudakuoja.

Pavasario džiaugsmas, pavasario šėlas
Lengvais debesėliais į širdį suplūsta.
Upeliais suskamba padūkėlis vėjas,
Pabudusi žemė lengvai atsidūsta...

Vladislavas Jaroslavas UŽPOLEVIČIUS (Vladas U) – viršuliškietis, VO „Pilaitės bendruomenės“ Garbės narys Nr.1, studijavo Kauno Politechnikos instituto Vilniaus filiale Pramoninę civilinę statybą, dėstė Vilniaus statybos technikume, ėjo Pilaitės viceseniūno pareigas, jo eilės skelbtos Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. **(Vaizdo įrašas iš leidinio pristatymo Advento vakaronėje 2014 12 20 Pilaitės Martyno Mažvydo progimnazijoje su autorio kūrybos skaitymu čia: http://youtu.be/iqyvR_Q2h2w)**

Vasaros diena
(meilės giesmė gamtai)

Virpa paukštis nuo giesmių,
Žiogai čirpina smuiku,
Koks žavumas tarp pievų,
Tarp rugiagėlių grakščių.

Imk, nors gulk ant nugaros
Ir ištiesk rankas šalin,
Apkabink žaliąsias pievas,
Glamonėk dangaus akis.

Koks vaiskumas to dangaus,
Koks švelnumas tos dienos,
Noris širdį apramint,
Prie šaltinio, prie skaidraus...

Vaidotas VAIČAITIS – pilaitiškis, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto docentas, eilėraščius pradėjo rašyti vyresnėse klasėse. Anksčiau savo kūrybos nėra publikavęs. Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose debiutavo 2009-aisiais.

Iš ciklo „Mano byrantys Karoli...ai“

(Lietuviški haiku)
Mano byrantys
Karoliai Tavo delne
Skrenda kaip paukščiai

Tavo krentančios ašaros
Spindi mano plaukuose –
Jau pavasaris
Meldžiasi saulė
Po rytmetinės giesmės
Tavo šypsenoj

Ant savo lūpų

Jaučiu Tavo bučinį
Kuris ištirpo

Iš Tavo lūpų
Sėmiau tyrą vandenį
Kaip savo kaime

Iš Tavo lūpų
Į mano širdį: „tikiu“, –
Į Tavo meilę

Mūsų draugystė
Švelni kaip tiek kačiukai
Pavasariniai

Ši bičiulystė
Kvepia Verbų kadagiu,
Bet nesibado
Mūsų bendrystė
Niekada nesibaigia
Vos prasidėjus

Girdžiu šį balsą
Ir užuodžiu tą kvapą
Galbūt tai sapnas

Tavo šypsena
Spindi mano akyse,
Tai yra laimė
Tavo žvilgsnyje
Radau tai, ko ieškojau,
Tai yra – viską.

*

PILAITĖS BIČIULIŲ KŪRYBA

Gintautas IEŠMANTAS – karoliniškietis, baigęs Vilniaus pedagoginiame institute lietuvių kalbą ir literatūrą, dirbo žurnalistu įvairių laikraščių redakcijose, bibliografu Lietuvos knygų rūmuose. 1980 metais už politinę veiklą buvo suimtas. Kalintas Permės srities (Rusija) lageriuose, išstremtas prie Pečioros upės. Iš ten sugrįžęs 1988 metų pabaigoje įsijungė į Lietuvos Sąjūdžio veiklą. Buvo išrinktas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatu. Yra nepriklausomos valstybės atkūrimo akto signataras. Nuo 1993 metų politikoje nedalyvauja. Atsidėjo vien kūrybiniam darbui. Išleido beveik 40 knygų, daugiausia poezijos. Turi apdovanojimų. Iš žymiausių – Vyčio kryžiaus 3 laipsnio ordinas, Lietuvos nepriklausomybės medalis. Nors yra vienas pirmųjų ir dažnas Pilaitės poezijos pavasarių dalyvis, bet jiems skirtame leidinyje debiutavo tik 2012 –aisiais metais.

Apvilta Lietuva...
Gaudi kaip motina,
Prarandanti vaikus.
Rūpesčiu apsigobus
Šaukia neprišaukia.
Tik ašaros byra,
Kurios lyg lietus
Plauna basas kojas,
Pavargusias nuo gyvenimo.
Juk nelengva tikėti,
Kai slegia vienatvė,
Ir nelengva net būti,
Kai tave apleidžia.
Tai atsiremtų į beržą,
Kuris lyg brolis rymo
Prie vartų į sodybą.
Bet ir tas palinkęs. –
Mato, želia žolė,
Kur nestygdamas bėgo
Takelis per lanką.

Apvilta Lietuva...
Takas vėjui skarelė, –
Žvakė lange.

Jaunius MIRNABALIS – prie Kernavės gyvenantis ir kuriantis profesionalus dailininkas eiliuoja nuo jaunystės. Jo eilės skelbtos laikraščiuose: „Šiaurės Atėnai“, „Širvintų kraštas“, žurnale „Kariūnas“, atsiminimų knygoje. Laukiamas leidėjas jo paties iliustruotai savo poezijos knygai „Einu spalvų eiliuotais raštais“.

Kur susitinka
Protas ir jausmai

Kur jie tarpusavy
Kalbėtis ima

Svajonę nešantys
Erdvių žirgai

Svajonė danguje
Pasklinda

Kaip du
Seni draugai

Jausmai ir protas
Vienas kitą apkabina

Ir mato lekiantį dangų
Svajų vežimą.

Paulius SAUDARGAS – Pilaitės gyventojų ne kartą į Seimą rinktas deputatas, dažnas Poezijos pavasarių šiame sostinės rajone dalyvis. Jiems skirtame leidinyje debiutavo 2010 metais. Eilės taip pat išspausdintos 2000-ųjų visos Lietuvos pavasario poezijos almanache „Ten, Sidabro Vingy“, periodinėje spaudoje.

Pavasario dievas

Nuo šauksmo medžiai palinko
Audroms į veidus kur spjaudė
Tas šauksmas juos supažindino
Dievas miške užaugo

Palinko bet nelūžo
Paglostyti per kepures
Pražydo žiedais gegužio
Žalesiu per girias

Gandais miškai išsiraizgė
Kelmai giesmynus ištraukė
Dabino ir lopė tą vaizdą
Pavasario giesmę užtraukę

TURINYS

Pratarmė / Angelė ŠARLAUSKIENĖ.....	3
Vietoj epigrafo / Oneta LUNSKAJA.....	7
Aušra ABRAITYTĖ.....	9
Justė BUROKAITĖ.....	12
Matas DRAGŪNAS.....	13
Emilija ZAKAREVIČIŪTĖ.....	13
Diana KORNILOVA.....	14
Viktorija KORNILOVA.....	14
Aistė RADYTĖ.....	15
Austėja PATINSKAITĖ.....	16
Rimantas BABRAUSKAS.....	17
Asta BAGŽIŪNAITĖ.....	25
Karolina BIEKŠAITĖ-JEZERSKA.....	27
Laura BOJARSKYTĖ.....	40
Alfredas ČIUČIURKA.....	44
Rasa DYKINAITĖ.....	46
Oneta LUNSKAJA.....	47
Irena MACULEVIČ.....	62
Ingrida NARBUTAITĖ.....	64
Mindaugas PELECKIS.....	64
Algimantas LYVA.....	72
Genė ASTRAUSKAITĖ-REMEIKIENĖ.....	72
Dalia TARAILIENĖ.....	82
Algirdas VASERIS.....	89
Ona GAIDAMAVIČIŪTĖ.....	95
Algirdas SAUDARGAS.....	99
Jurga JURGULIENĖ.....	103
Donata STANCELYTĖ.....	106
Tautvydas VENCIVS.....	109
Vitoldas VITKOVSKIS.....	113
Albertas ANTANAVIČIUS.....	117
Daiva ČERVOKIENĖ.....	118
Ferdinandas JAKŠYS.....	119
Julija LAŠINSKAITĖ.....	120
Vanda MARCINKEVIČIŪTĖ-PIPIRIENĖ.....	121
Danutė MAKUŠKIENĖ.....	122
Vytautas PELAKAUSKAS.....	123
Elena SAKALAUSKAITĖ.....	124
Vanda SAKALAUSKIENĖ.....	126
Jonas ŠARLAUSKAS.....	127
Lida TAMULEVIČIENĖ.....	128
Vladislavas UŽPOLEVIČIUS(VladasU).....	129
Vaidotas VAIČAITIS.....	130
Gintautas IEŠMANTAS.....	132
Jaunius MIRNABALIS.....	133
Paulius SAUDARGAS.....	134

Do-253 **Donelaičio** „Metai“ sukasi ratu : Vilniaus Pilaitės gyventojų ir jų bičiulių kūryba : Pilaitės „Poezijos maratonas'2014“ skiriamas Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms / [sudarė Angelė Šarlauskienė]. – Vilnius : Pilaitės bendruomenė, 2014. – 135, [1] p. ; portr.

Tekstas liet., lenk. – Kn. taip pat : Pratarė / Angelė Šarlauskienė, p. 3-6

ISBN 978-609-95075-9-0

Vilniaus Pilaitės rajono gyventojų ir jų bičiulių eilės, miniatiūros
lietuvių, rusų, lenkų kalbomis.

UDK 821.172-1(082)+821.162.1(474.5)-1(082)

Sudarė Angelė Šarlauskienė

Vilniaus Pilaitės rajono gyventojų ir jų bičiulių
kūryba

Spausdino UAB „Varosa“,
Aguonų g. 17, 0313 Vilnius

*

Stabtelėjimas prie Donelaičio kojų

Donelaičio metai sukasi ratu.
Žmonės „labas“ sako – laikas vėl kartu.
Rankšluostis patiestas kelią mums nulems.
Kils į dangų tiesos ir šviesos prisems.
Atsigėrus, jėgos atgalios sugriš
Ir pro langą žilą žvilgsnį padalys.
Jei norėsi laimės – žvelgsi į dausas.
Jei norėsi turto – aitvarai suneš.
Donelaičio metai sukasi ratu.
Skvarbios akys mato žiūrinčios už du.
Kur vyžotos kojos? – Vilko kailiniai?
Kur miglotos naktys? – Aukso šuliniai?
Susmeigti prie vygės burtai iš dienos.
Motinos svajonės iš gilios dainos.
Girgžda baltos grindys neteptos pėdų –
Žvilga mūsų mintys vaikomos audrų.
Suneša prie slenksčio prarastus metus.
Jeigu neatgimsi – tai tavęs nebus.
Suolas prie krosnelės pridengtas skara.
Tiesias margas kelias ugnine daina.
Eiklūs bolužėliai suprunksčia ryte.
Meilūs brolužėliai atlekia risčia.
Donelaičio „Metai“ atveria duris.
Dainiaus akys mato – kur jos nematys?!
Kur pasuko laikas? Kur sustos? Kur bus?
Jei metus parimęs saugoja dangus...
Donelaičio „Metai“ nesibaigs – vis bus,
Jei prie Dainiaus kojų parymos žmogus.
(Nežinomo Pilaitės giesmininko žodžiai)

ISBN 978-609-95075-9-0

Brūkšninis kodas:

9786099507590